

Folkekirkens Hus – fra huskøb til koncept

Udarbejdet af Ole Kamp, konsulent på udviklingen af Folkekirkens hus feb. – juni 2014.

1. Indledning og baggrund

En spændende opgave og meget åben i sit udgangspunkt

Tak for en utrolig spændende opgave. Det har været en fantastisk proces og jeg har lyst til at sige tak til alle involverede, fordi de turde slippe vanen og sikkerheden og tænke helt nyt. Jeg ønsker for Folkekirkens Hus, at den må blive det levende og myldrende sted, som det er tænkt og udviklet til at blive. En fælles sognegård for midtbyen, et levende miljø for provstiadministration og samtaler og langt mere: Et levende ressource- og udviklingssted for Folkekirken i Aalborg stift og for hele den danske folkekirke. Et sted, hvor folkekirken er flyttet ud på torvet og har sat sig selv i spil i værdisamtaler, udvikling og medtænkning af velfærdsstaten og er blevet en troværdig samspiller i dialogen med uddannelsesmiljø og alle, der vil tale værdier, menneskesyn og retning på vores samfund.

Når det lykkes, er Folkekirkens Hus blevet den nyskabelse, som en flok fremsynede og modige mennesker satte i verden gennem deres drømme og beslutninger. God vind med projektet og tak fordi jeg fik lov til at være med undervejs og først og fremmest i visionens fødselsprojekt.

Mandag den 20. januar blev jeg hyret til at udvikle idéen i tæt samspil med Domprovsten og siden også med Biskoppen. Det var i udgangspunktet en meget diffus opgave. Jeg husker tydeligt første møde, hvor jeg fik overdraget idéen: Vi har brugt 40 mio kr til køb og 15 mio kr til renovering og vi overtager Gammeltorv 4 i Aalborg. Vi vil lave sognegård og fælles kontor for Aalborg provstierne. Altså de Aalborg provstier, der vil være med. Og så er der så meget plads, at vi kan give alle stiftets udvalg hver sit kontor. Og der er stadig plads til mere. *Og det er en hemmelighed indtil videre!*

Det var opgaven: At få idéen om et stort gammelt hus med en lukket facade og en fantastisk placering til at få en rolle i Folkekirkens liv og udvikling.

Omfanget af opgaven var jeg på ingen måde klar over. I bakspejlet kan jeg se, at fra den dag og indtil mandag den 17. marts, hvor planen blev offentliggjort arbejdede vi stort set i døgndrift og i meget tæt sparring med Domprovsten og siden også med Biskoppen. Jeg kunne heldigvis sætte al min tid ind på opgaven, og jeg rapporterede tilbage flere gange hver uge til domprovsten. I den periode havde jeg et hav af samtaler og sonderinger.

I et tilbageblik er det interessant at se, at dengang var der ingen, der anede, at der kunne/skulle laves et "Folkekirkens Hus" og i dag er det blevet en størrelse, som næsten alle i Aalborg Stift og i store dele af resten af Folkekirken har stiftet bekendtskab med. Der tales om Folkekirkens Hus – om Aalborgsamtalerne – om Blå mandags arrangementer – om Skole/kirkesamarbejde – om Folkekirkens Café – Folkekirke på Torvet – Ungdomskirken – Kursuscenter - Eksperimentarium og udviklingssted for Aalborg Stift – Folkekirkens samarbejde med Universitet og UCN – Samarbejdet med FUV – og med DR og TV2. Alle disse emner er gledet ind i samtalen om Folkekirkens Hus og har spredt sig i Aalborg stift og de kan ses ud over stiftets grænser. Folkekirkens Hus er blevet et

koncept, som er begyndt at leve. Jeg vil ønske, at det må udvikle sig til et fantastisk sted for Folkekirkelig nytænkning.

Opgaven i første omgang

I de første samtaler var alt åbent. Ideen var, at huset skulle være ramme om Budolfis sogneaktiviteter. Sognegård, kordegnekantor og måske flere kontorer. Der skulle også være flere provstikontorer for byen med i huset. Og så skulle den teologiske voksenundervisning flytte ind. Måske skulle alle stiftets forskellige stiftsudvalg have hver deres kontor i bygningen.

Med det som udgangspunkt fortalte domprovsten, at rammen var sat og at den samtidig var meget åben for yderligere idéer og input. Hvad skal huset bruges til? Hvordan skal det præsenteres for offentligheden og hvordan skal huset ledes og udvikles i praksis, når salget er offentliggjort.

Der var forskellige aktører. Budolfi menighedsråd var en af de centrale. Budgetsamrådet var også en central interessent. Domprovsten var repræsentant for begge disse interessenter. Hertil kom Domprovstens ønske om at inddrage stiftet i ejerskabet og visionen. Endelig var der en offentlighed, som skulle forstå købet og brugen af 55 mio kr.

Jeg fik overdraget opgaven som "legekammerat" til domprovsten og som udviklingskonsulent på huset.

Der er ikke aftalt eller ønsket en rapport. Opgaven er afsluttet med udgangen af juni 2014 og samtidig har der været mange henvendelser efterfølgende. Jeg har varetaget disse, når jeg blev bedt om det af Domprovsten.

Dette dokument rummer nogle af de muligheder, som kunne tages op af den nyansatte ledelse af huset.

2. At skabe Folkekirkens Hus som et kendt sted i bybilledet

2.1 Aalborgsamtalerne

Begrebet Aalborgsamtaler

Begrebet Aalborgsamtaler har jeg fundet på. De er udledt af noget, der blev kaldt "New York samtalerne" og som jeg mødte i en periode, hvor jeg arbejdede med at få mennesker, der ikke var vant til at formidle deres tanker til andre gennem et foredrag, til at lukke op for deres viden, tanker og engagement. I stedet for at holde et foredrag var det opgaven for en **samtalepartner** at være så meget inde i stoffet, at man som samtalepartner kunne lukke op til en spændende og engageret samtale. Man skulle lade den anden (**ressourcepersonen**) fylde langt det meste af taletiden og i det hele taget først og fremmest skabe den meningsfulde resonans og modstand, der fik den ressourceperson til at formidle sin viden.

Aalborgsamtalerne som udgangspunkt for at skabe et samtalested om værdier med byens folk.

Begrebet Aalborgsamtalerne blev indgangen til de første tanker i udformningen af Folkekirkens Hus som et "Aalborgs værdimødested". Vi ville lukke op for, at Folkekirkens Hus blev ramme for, at

byens spændende mennesker i samtaler kunne levere deres menneskesyn, deres forskning, ledelse, politik og værdisyn på en måde, så alle kunne forstå det. Hvis det kunne lade sig gøre, ville vi have skabt et spændende miljø.

Efter en del samtaler om samspil rundt i byen begyndte denne vinkel at åbne muligheder. Rektorer, forskere, Borgmesteren og andre sagde ja tak til at være. De ville gerne sidde i stolen som ressourcepersoner og de ville gerne hjælpe med at pege på andre ressourcepersoner, som kunne føre en samtale med en samtalepartner, så der blev tegnet et billede af deres værdier og det, de arbejder med, udvikler og brænder for.

Og de kunne se pointen: At når det her kommer til at virke, så kommer vi til at lytte til hinanden og til at skabe forståelse. Og det kan vi gøre med publikum på, i en folkekirkelig åben og stærk værdiformidlende ramme og med mulighed for at dele samtalen med mange flere end kun det publikum, der er til stede.

Det kan enten transiteres eller blive lagt på nettet som podcasts . Som lydfiler eller billedfiler, der kan hentes af de spændende samtaler. På den måde kan Aalborgsamtalerne være en løftestang til at få skabt debat med mange mennesker indenfor og udenfor det kirkelige miljø. (Denne del af konceptet er inspireret af Aarhus Universitets brug af Tænkepauserne – en særlig udgivelse, der formidler forskning i let tilgængelig form <http://da.unipress.dk/bogserier/taenkepauser/>) Der skal findes / uddannes / trænes samtalepartnere eller interviewere, så de ikke falder i den fælde, at de kommer til at fylde for meget i samtalen. Det kan blive en spændende rolle at få og bliver spændende at følge udviklingen af.

I de første sonderinger omkring dette blev det også klart, at det ville kræve en del IT udstyr. Tingene skal optages og gøres tilgængelige. Også for menighedsråd, der vil finde ud af, om de skal invitere de samme ressourcepersoner. Eller for studerende, der vil have en anden vinkel på det forskningsområde, de arbejder med eller andre interesserede. Helt lavpraktisk kontaktede jeg Datadiscount på Boulevarden 16, som er et stabilt og godt sted at få hjælp og evt. leverancer og konsulentstøtte fra i nærmiljøet <http://www.datadiscount.dk/> (Indehaveren Søren Højer tlf 2334 9289 kunne være et sted at hente oplysninger og måske tilbud på nogle af de IT løsninger, der skal bruges i Huset).

Desuden er der også udvist interesse fra såvel DR som TV2 Nord, som kunne plejes, så de måske vil spille med.

Jeg vurderer, at denne indgang til at blive en værdiformidlende og værdisættende center i byen som et vigtigt afsæt til meget af det Folkekirkens Hus ellers skal være.

For at gøre dette til virkelighed skal der: Skabes kontakter til alle typer af vedkommende ressourcepersoner (fra forskning, ledelse, politik, kunst mm), findes samtalepartnere (evt. blandt stiftets præster), skabes formidlingsmuligheder (transmission, skrift, podcast) og lukkes op for at fange offentlighedens interesse (publikum, musik, kendisser mm).

Med Aalborgsamtalerne kunne der være skabt en løftestang til at gøre huset vedkommende i samfundets værdisamtaler og overvejelser.

2.2 Café – tanker

Et vigtigt begreb i samtalerne om hvordan Folkekirkens Hus kan komme ud i bybilledet har været tanken om at skabe en åben og synlig Café på torvet og i bygningen. For ikke at falde i med de øvrige caféer og for at skabe noget, der kan begrunde en særlig type Café har der stået diakoni og socialøkonomisk og frivillighed som supplement til en professionel drevet café.

Til dette kan der hentes inspiration i Kaffe Fair i gågaden <http://www.kaffefair.dk/> – som er oprettet af Fokus folkeoplysning og som har Charlotte Kragh som afdelingsleder. Hun træffes på Mobil: 50 48 92 46 og på Email: charlotte@kaffefair.dk.

Kaffe Fair er en socialøkonomisk drevet Café med erfaringer fra samarbejde og samspil med Café miljøet i Aalborg. Det er et glimrende udgangspunkt at skabe kontakt til dem forud for etableringer af Folkekirkens Hus Café.

Det har også været en grundtanke i caféen at den gerne skulle have et præg af diakoni eller nå ud til noget meningsgivende. Derfor har der været kontakt fra missionselskaber om driften. Der har ligeledes været sonderinger med Folkekirkens Nødhjælp med Søren Christensen, der sidder på deres Århus kontor. Mulighederne i at lave en skraldcafé har også været drøftet.

Det er en væsentlig udfordring, at der er et køkken, som kan matche, hvis man skal lave skraldcafé.

Der er også en mulighed for at arbejde sammen med Fairbar i Århus, der drives i et samarbejde mellem KFUM og KFUK og FDF. Mere om dette på <http://www.fairbar.dk/>

2.2.1 Mulighed for at lade Møltrup Optagelseshjem deltage i driften af Café.

Når der skal skabes en anderledes Café, har det været min vurdering, at det skal være markant anderledes indslag i cafélivet. Det vil være den mest oplagte måde at få anerkendelse på fra det omgivende / konkurrerende miljø. Til dette har jeg drøftet mulighederne for at lave et samarbejde med Møltrup Optagelseshjem i Vildbjerg ved Herning. Dette er et social-økonomisk opholdssted med diakonalt sigte og med arbejde på Folkekirkeligt grundlag (Biskoppen over Viborg er formand for bestyrelsen). Jeg har ført samtaler med lederen af Møltrup Optagelseshjem Ebbe Larsen om et evt. samarbejde og ser spændende perspektiver.

Stedet Møltrup Optagelseshjem har etableret sig med en meget anerkendt madbutik, hjemmeslagteri og mange spændende delikatesser. Det ville være en markant og modig nytænkning om der kunne opstå et samarbejde og det ville være et spændende signal om bæredygtigt producerede råvarer, fremstillet på Herregården Møltrup – af udstødte mænd og måske også med medarbejdere fra stedet i Folkekirkens Hus Café. Der ville gennem Møltrup være mulighed for at skabe nogle socialøkonomiske arbejdspladser til at supplere en professionel drift og arbejdet med frivillige sideløbende. Se mere <http://moltrup.dk/herregardensmadbutik/>
Kontakt evt. Møltrups Forstander: Ebbe Larsen 2223 9801

2.3 Frivillige i Caféen og andre steder:

Der har været henvendelser fra bl.a. Pilgrimsgruppen i Aalborg stift, der ønsker at være en del af huset. En af idéerne har været at lade en frivillig fra den gruppe være tilstede i Caféen i

åbningstiden. Pilgrimsgruppen kan kontaktes via p.grarup@gmail.com Der kunne tænkes mange former for frivillighed ind i dette arbejde.

I øvrigt er det min klare vurdering, at vi i Folkekirken Hus har en enestående mulighed for at åbne helt nye samarbejder omkring frivillighed og med de nytænkte rammer og muligheder hente flere frivillige ind i arbejdet: at man både er folkekirke og er flyttet ud i åben samtale på torvet. Det tror jeg vil åbne muligheden for at hente spændende nye grupper af frivillige til arbejdet og måske til at formidle frivillighed videre.

2.4 "Skriftestolen"

I udviklingen af Folkekirken Hus har der været flere forespørgsler om en skriftestol. Jeg tolker det som et udtryk og et ønske om en tilgængelig form for sjælesorg. Dette ønske opstod allerede meget tidligt i samtalerne omkring huset og det er påfaldende, at mange udtrykker et sådant ønske. Ønsket er kommet fra journalister, fra almindelige mennesker, der ikke føler sig tæt på kirken, men som er medlemmer af Folkekirken. Og det er kommet fra sundhedspersonale og praktiserende læger. Hvordan det skulle tilrettelægges i praksis, er der ikke lavet projekter på.

Sygehuspræst Ruth Østergaard Poulsen foreslog tidligt i forløbet, at hun kunne være en del af sjælesorgsarbejdet i huset. Det kunne måske overvejes om nogle interesserede præster kunne få en rådighedstid i huset? Ruth Østergaard Poulsen har tilbudt, at hun gerne vil være med til at udvikle denne del. Ruth besidder en meget særlig erfaring på området efter mange års samtaler på sygehuset. Ruth træffes på 9816 9096.

2.5 Ungdomskirke i orangeriet

En af de første projekter, der blev præsenteret var idéen om at lave ungdomskirke i orangeriet på øverste etage i bygningen. Idéen kom til at indgå i en præsentation af projekter undervejs i Kristeligt Dagblad i sommers. Tanken har været, at der kunne være et udviklingskirkerum for unge, som præster kunne besøge med unge og "bygge op" som det rum de unge ønskede at holde deres gudstjeneste i. Det har hele tiden været et grundkoncept, at det skulle være åbent og imødekommende for nye projekter og ønsker. Det tænkes en elevatorforbindelse til kælderen, hvor der kunne laves kunstprojekter eller lignende, som kunne skabe til stadighed nye kirkerum under loftet. Der vil være præster i stiftet, som har lyst til at være med til at drive denne mulighed. En af de præster, der har udtrykt (uforpligtende) interesse for at være med her er sognepræst Erik Boye fra Vodskov. Erik Boye er udøvende billedkunstner og kunne være interessant at invitere til at tænke med.

2.6 Ungdomsmiljø og musik.

Det har været en del af projektet, at Folkekirken Hus ikke måtte stivne i forudsigelighed i forhold til kirkens øvrige måde at være kirke på. Det har været et ønske, at vi kunne tiltrække ungdomsbands og være et udviklingssted i den sammenhæng. Under nogle af møderne om huset var det en vision, at der kunne komme nye / unge bands på besøg og spille midt i Aalborg. Der kunne også ønskes øvelokaler til udlån i ungdomsmiljøet. En del af denne åbnings sig mod

ungdomsmusik kunne være, at de kunne trækkes ind i arbejdet med ungdomskirke. Og der kunne hentes inspiration fra Fairbar i Århus, hvor der er et eksperimenterende musikmiljø. Se kontakt til Fairbar ovenfor under cafeen.

2.7 Samarbejde med Aalborg bymuseum

En anden oplagt samarbejdspartner er Aalborg Bymuseum. De har rettet henvendelse til Folkekirkens Hus og jeg har deltaget i møder med et par medarbejdere derfra. Fra museets side er man interesseret i at komme i samarbejde om den kirkelige og klosterlige baggrund i byen og omkring pilgrimsruter og vandringer. På museet er de i gang med samtaler med arkitekt Finn Larsen fra E+N arkitektur om indretningen af museet i sammenhæng med den ende af byen.

Mail fra Tommy Jensen fra Bymuseet findes i bilagsdel af dette skrift.

2.7 Samarbejde med Cityforeningen, Byråd, Borgmesterkontor, Forskning, Uddannelsesmiljø, Kunsten, Teatret, mfl.

De første spæde samtaler har været ført og der er stadig mange uprøvede muligheder. Det har i hele processen været vigtigt, at der blev ført samtaler om muligheder og at der er ikke lavet endelige aftaler. Der har været lagt op til, at disse ting skulle ske gennem bestyrelsens beslutninger, og derfor ligger der mange muligheder, som kan tages op fremad.

Et eksempel på dette er en samtale med Direktør Mikael Justesen fra TV2 Nord, der tidligere har været involveret i en slags folk til folk-hjælp i Aabenraa. **"Skab en god jul for landsdelen"** kunne være arbejdstitlen. I vores samtale om dette, talte vi om, at der kunne laves en landsdelsatsning på julehjælp til alle i TV2 Nord's sendeområde. Der kunne sendes fra Gammeltorv i Aalborg i december måned og der kunne varmes fælles op fra alle interesserede kirker og sammenhænge, der ville være med i processen. Dette kunne være diakonalt spændende og anderledes og på den måde kunne der skabes en helt særlig oplevelse af Folkekirkens Hus og af det delt ejerskab. Det er naturligvis en opgave for Folkekirkens Hus, at samarbejdet bliver åbent og diakonalt bæredygtigt.

Ovenstående er udsprunget af et par samtaler med Mikael Justesen og der er ikke tvivl om, at der er masser af den slags muligheder, som ligger parate til at udvikle.

Fælles for mulighederne har været, at vi som Folkekirke kommer med nysgerrighed og ønsket om at skabe en fælles platform for samarbejde. Jeg tror ikke, det på nogen måde betyder, at vi som kirke skal gå på kompromis med vores holdninger og værdier. Vi skal blot være parat til at lade dem indgå i en samtale og lytte til alle andres input. Det er i virkeligheden dét, hele konceptet "Folkekirkens Hus" har taget udgangspunkt i: At kirken flytter ud på Torvet og sætter værdierne i spil i en samtale med samfundets øvrige værdier.

2.8 Samarbejde med pressen

Som tidligere nævnt er der interesse fra DR, TV2 Nord, Nordjyske m.fl. Disse samarbejds muligheder er der foretaget sonderende samtaler med og der har været spændende muligheder.

2.9 Henvendelse om muligt samspil fra formanden Socialdemokraterne i Aalborg.

I forbindelse med en præsentation af idéudviklingen af Folkekirkens Hus på en visionsdag for Brønderslev sogn, mødte jeg formanden for Socialdemokraterne i Aalborg, der gerne ville tale videre om de muligheder der kunne ligge i samtaler om byens indretning i området omkring Folkekirkens hus. Mail fra Martin Mølholm, Fællesformand for socialdemokratiet findes i bilagene.

3 Uddannelse og udvikling for Aalborg Stift med udgangspunkt i Folkekirkens Hus

Ovenfor er det nævnt, at vi har talt med uddannelsesmiljøer i Aalborg. Det har været såvel universitet som UCN og fælles for den store samling af uddannelse og forskning, der er samlet på disse to institutioner og deres tilhørende uddannelsessteder, har været, at de meget gerne ville lukke op for et yderligere samarbejde.

Det samme har været tilfældet med FUV (Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter) og mange andre sammenhænge. Nedenfor eksemplificeres dette.

3.1 Samarbejde med FUV

Allerede tidligt i udviklingsfasen af de tanker, der skulle blive til Folkekirkens Hus, blev Erling Andersen en del af samtalen. Erling Andersen er lektor ved FUV (Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter) og han har siden da været med til at tænke og udvikle et Folkekirkens Hus, hvor der kunne eksperimenteres med uddannelse og udliciteret uddannelse og udvikling. Det opleves, som om der er langt til Løgumkloster og andre uddannelsessammenhænge, for kirkelige ansatte i Aalborg stift. Derfor kunne det være oplagt at eksperimentere med at lave lokalt basseret videreuddannelse i Folkekirkens Hus. Det kunne være for Aalborg Stift alene eller i samarbejde med nabostifterne. Der har været drøftet en lang række muligheder og udover at flytte kurserne tættere på stiftet ville det også kunne skabe en anden form for fælles geografisk målretning af uddannelse.

Det har ligeledes været drøftet, om man kunne udvide dette arbejde til også at omfatte menighedsrådsforeningens kursusaktivitet. Det vil være en oplagt mulighed at kontakte Erling Andersen for nærmere samarbejde omkring dette 2464 4342.

3.2 Samarbejde med Konfirmandcentret

Konfirmandcentret er en del af FUV og Finn Andsbjerg Larsen fra konfirmandcentret har stillet sig meget positiv for et samarbejde omkring udvikling af det religionspædagogiske arbejde i Aalborg stift. Samtidig er der efter sommerferien ansat en ny religionpædagogisk konsulent i stiftet, og det vil være oplagt, at man lader Folkekirkens Hus danne ramme om en fremtidig udviklingsproces for konfirmandarbejdet, arbejdet med den nye skolereform og i øvrigt for den religionspædagogiske udvikling i stiftet.

3.3 Forskning, udvikling, rekruttering

Det har hele tiden været en vision, at huset skal være i samspil med forskning og udvikling. Det kunne være et mål, at der er forskere på byens uddannelser, der er i samspil med kirkens udvikling

og fremtid. Og at man som gymnasieelev/ folkeskoleelev eller som studerende kunne komme og blive tændt på at arbejde med de ting, vi arbejder med i kirken. Det kunne være her, man fra uddannelsesmiljøer fik kontakter til præster, der kunne spille med i uddannelsernes samtaler og udvikling blandt andet i værdidebatter. Blandt præster og kirkemusikere og andre fra den kirkelige verden findes der mange rundt med store ressourcer, som kunne sættes i spil. Samtidig vil det være en inspirerende sammenhæng, hvis unge kunne tændes på at uddanne sig i retning af et kommende engagement / ansættelse i Folkekirken

Der kunne undersøges fælles interesser inden for udvikling og forskning. Der kunne bruges kirkelige ressourcer i form af f.eks. præster i vejledning og undervisning og man kan indgå i fælles uddannelsesområder i forhold til ledelse, arbejdsmiljø, trivsel, udvikling og lignende. Der har også været tale om at finde fælles forskningsinteresser og måske få specialestuderende til at interessere sig for kirken – eller få folk fra kirken til at arbejde med Ph.d. projekter. Alt dette finder jo i nogen grad sted i en lille skala. Og ved at samle nogle tanker og samarbejdsrelationer i tankerne omkring Folkekirkens hus, kunne man tænke sig at styrke disse ting.

Såvel Universitet og UCN har støttet disse tanker.

3.4 Relationskurser

I flere sammenhænge er der fremkommet ønske om, at huset kunne rumme en form for kurser i relationsarbejde. Et af forslagene kommer fra Sognepræst Sophie Nordentoft, Hals – og handler om at arbejde med sorggruppe, ægteskabsrådgivning, skilsmisserådgivning, efterladte fra selvmord... etc. Forslaget findes også nedenfor i bilagsmaterialet.

3.5 Kurser i ledelse og frivillighed

Der er kommet en del forslag om kurser i ledelse og arbejde med frivillighed. Dette kunne rumme såvel den professionelle ledelse af de frivillige i kirken som ledelse af de frivillige blandt de frivillige selv. Det er en meget stor opgave, som mange kunne have brug for. Der er blandt andet kommet forslag fra Formanden for menighedsrådet i Jerup Sogn Birgitta Fiedler om dette.

3.6 Prædiken kurser – Marianne Gaarden.

Jeg har undervejs i projektforløbet haft drøftelser med Ph.d. theol Marianne Gaarden om muligheden for at lave udviklingsarbejde / holde kurser i prædikenarbejde i Aalborg stift. Marianne har skrevet ph.d. om moderne prædikenforskning og udvikling og det kunne være et interessant emne at invitere præster til efteruddannelse omkring. I det hele taget vil der være spændende og relevant, at der laves mulighed for at efteruddannelsen trækkes tættere på, og at der måske kan være andre udbydere end FUV. Med Marianne Gaarden er der en mulighed for at tænke nyt. Mariannes oplæg findes også i bilagsmaterialet.

3.7 Udvikling af samarbejde i sogne / kirker / byggeri

I forbindelse med visionsarbejdet i Brønderslev sogn deltog jeg i samtaler sammen med deres arkitekt: Anna Mette Exner. I disse samtaler, hvor også kirkefondet var medvirkende blev det klart, at der er mange fælles behov i Aalborg i forhold til udvikling og samarbejde. Det kunne være en

mulighed at inddrage Anna Mette Exner i udviklingen af nogle af disse perspektiver i kursus og udviklingssammenhæng. Anna Mette Exner er arkitekt og Faglig leder Brøgger Arkitekter, KPF Arkitekters afdeling for kirke og kulturarv. Anna Mette Exner mobil 4021 1301 mail ame@broegger.dk .

3.6 FUK (Folkekirkens Ungdomskor)

Folkekirkens ungdomskor v. formand Marianne Christiansen og næstformand Astrid Thomsen, har vist interesse for at samarbejde og henvist til de lokale repræsentanter for FUK i Aalborg stift. Korkonsulenten i stiftet har straks vist interesse og ønskede at få kontorplads og træffetid i Folkekirkens Hus. Måske kunne man lave kompetenceudvikling herfra / måske udnytte, hvis Vestervig kirkemusikskole også blev en del af miljøet i Folkekirkens Hus?

Det har også været en spændende samtale om ønsket om at kunne etablere et FUK samarbejde fra huset. Kunne man lave et landsdelskor i FUK regi? Her som på andre områder gør det sig gældende, at det ofte føles ekskluderende i forhold til tilbud om at deltage i landskor, at der er så lang afstand fra Aalborg. Kontakt korkonsulent Nord: Doris Kjærgaard Email: korkonsulent-nord@fuk.dk _Mobil: 21 20 70 51

4. At få skabt ejerskab i stiftet

En vigtig udfordring for Folkekirkens Hus er at udvikle sig fra at være et hus midt i Aalborg til at blive stiftets hus. Folkekirkens Hus har en bestyrelse bestående af Aalborg-folk og jeg tror, det bliver afgørende, at huset kommer rundt i alle dele af stiftet til samtaler og møder alle de sammenhænge, der skal være en del af Folkekirkens Hus' arbejdsfelt. At der bliver skabt og åbnet for samarbejde i alle stiftets sammenhænge og at man deltager i møder og inviterer folk til at blive aktører i huset.

Jeg har haft mange samtaler med præster, provster, ansatte og menighedsråd uden for Aalborg, der er interesserede og samtidigt skeptiske. Hvordan kan det blive et hus for os? Kan vi undgå at konkurrere med det, vi laver derhjemme? Er det ikke bare en centralisering?

Og helt lavpraktisk: hvor skal vi parkere, hvis vi skal bruge Folkekirkens Hus?

Jeg tror, det er afgørende vigtigt, at der arbejdes med denne udfordring og at der ud over bestyrelsen laves en form for repræsentantskab, der inddrager resten af Aalborg Stift. Samtidig kan man i organiseringen af Folkekirkens Hus' mange arbejdsgræne sikre, at der kommer et ejerskab og roller for kirkefolk fra hele stiftet.

En model kunne være både være at lave et geografisk bredt repræsentantskab. Og at man i et organisationsdiagram for husets arbejde tænker med, at det er vigtigt at få ildsjæle rundt i stiftet til at bære med på huset. Det vil gavne såvel huset som det engagement i stiftet, der skal gøre det til en faktor, der sætter præg på udviklingen i hele Aalborg stift.

Knager, som man kan hænge sit engagement og interesse på

Det er vigtigt, at der laves vedkommende samlinger allerede tidligt i Husets liv. Det har været drøftet, at Folkekirkens Hus skal være et sted, hvor alle funktioner i Stiftets arbejde inviteres til møder og inspiration. Det vil sige, at der inviteres ind til arrangementer for menighedsrådets forskellige kategorier: Formænd, Kasserere, Kontaktpersoner, Kirkeværger mm. Og for præster med forskellige fokusområder. For organister, Sognemedhjælpere, Kirkegårds personale osv.

Det samme gælder naturligvis for de områder, hvor vi møder de frivilliges arbejde som en del af kirkens arbejde.

Skolereform

Skolereformen og de mange ændringer, der viser sig i den forbindelse kunne være et at de områder, hvor det ville være gavnligt at mødes og lave erfaringsudveksling. Der er mange forskellige opgaver af den art og det vil være en oplagt mulighed at lade stiftets religionspædagogiske konsulent have vigtig rolle den sammenhæng.

Fælles Blå Mandag for mange fra stiftets sogne.

Et af forslagene til arrangementer, der ville sprede ejerskabet i stiftet har været at gøre Folkekirkens Hus til et sted for konfirmander og minikonfirmander på studieture eller til heldagsarrangementer. Til dette har der også været spændende tanker om at gå i samarbejde med resten af byen om at lave store "Blå mandags arrangementer" med samlingssted i Folkekirkens Hus / Caféen – og med konfirmandmusik fra scenen på Gammeltorv.

En af forslagsstillerne er Anni G Walther. Forslag vedhæftet som bilag.

5. Samarbejdsrelationer - indflytningsinteresserede

Personalekonsulenter

Har via deres formand spurgt om lokalemulighed i Folkekirkens Hus.

Vestervig Musikskole

Har hele tiden været med i overvejelserne om at kunne flytte ind i huset. De har givet i efteråret udtrykt ønske om at få plads.

Folkekirkens Hus som ramme om biskoppens og stiftets arbejde med udvikling af det decentrale arbejde

Fra første samtale med biskoppen har det været et ønske, at Folkekirkens Hus skulle facilitere den udvikling og samtale i stiftet, som man ikke har ramme for i andre sammenhænge. Det betyder, at man i Folkekirkens Hus kan samle kontaktpersoner, kasserer, formænd, gravere, sognemedhjælpere, præster, frivillige og hvad der ellers måtte findes af kategorier, som kunne få glæde af fælles udvikling, undervisning og strategiarbejde eller kurser. Der skal kunne arbejdes med: Folkekirkelig ledelse – Visionsarbejde – udvikling – strategi – ledelse – Konflikthåndtering.

Folkekirkens informationstjeneste

Har hele tiden ønsket at være en del af Folkekirkens hus og få lokaler i huset. Denne funktion er tæt knyttet til biskoppen og der er vist næppe brug for yderligere kontakt her.

6. Præsentation af Folkekirkens Hus. Hvad er der lavet siden januar 2014?

Kontakt til omgivelserne

Jeg har etableret en facebookside med 271 følgere – som kan overtages.

Jeg har købt domænet www.folkekirkenshus.dk – som kan overtages.

Der er stor interesse fra TV2 nord – ved direktør Mikael Justesen. Der tilbydes samarbejde om stor fælles diakonal satsning i landsdelen. "Gør noget for andre". Der har været samtale omkring julemarkedet og at TV2 Nord kunne sende fra Gammeltorv i december.

Der har ligeledes været drøftet, hvordan man kunne lave værdisamtaler (Aalborg samtalerne), som kunne bredes ud via TV.

Der har været samtaler med DR ved Simon Kangas og Anders Laugesen. Også herfra har det været interesse for at kunne lave udsendelser fra og i samarbejde med Folkekirkens Hus.

Aalborg Universitet og UCN har begge sagt ja tak til samarbejde. Begge steder er det rektor, der har sagt ja til samarbejdet og erklærede, at deres institution var meget interesseret i samspil. Begge rektorer er udskiftet.

6.1 Præsentation af Folkekirkens Hus - pressemøde

Huset har været præsenteret ved et pressemøde den 17. marts 2014 på Gammeltorv. Nedenfor findes pressemeddelelse med links til præsentationen og til de reaktioner, det affødte i dagene efter.

6.2 Øvrige præsentationssammenhænge

Huset er præsenteret til et møde med **provster og præstetillidsrepræsentanter fra Aalborg Kommune** – den 6. maj på stiftet.

Huset er præsenteret på et møde **for stiftets provster** den 9. maj på stiftet.

Huset har også været præsenteret og har modtaget inspiration fra et **stormøde i Margrethekirken den 27. maj 2014. Her deltog 130 personer** fra stiftet, som er registreret hos Domprovstens sekretær. De er registreret på mail, telefonnr, hvor de kommer fra og der er angivet, hvad de interesserer sig for blandt de emner, der blev fremlagt på stormødet og som blev overskrifterne for Folkekirkens Hus den aften.

Som et produkt af mødet kom der en stor tegning på 3 m i bredden. Tegningen er lavet ud fra mødet og med de overskrifter, der var sat på programmet. Tegningen ligger på stiftet og er tegnet

af Helle Schütten Johansen. Tegningen blev umiddelbart efter færdiggørelsen lavet til en plakat, som har været med på de senere præsentationer. Plakaten hænger mange steder i Aalborg Stifts sognegårde.

På stiftspræstemødet blev huset præsenteret for alle deltagerne ved et af de første indlæg på mødet, så der var lejlighed til at summe over huset og snakke videre i pauserne. Her blev der delt plakater ud til interesserede.

Herefter blev huset præsenteret for **den nytiltrådte bestyrelse** og med denne præsentation, var mit formelle engagement afsluttet.

Tilbage har der været en række henvendelser omkring huset fra forskellige, der fulgte med og gerne ville diskutere videre. Jeg har været bedt om at lave en artikel, som kunne sendes ud til **kirkeblade i stiftet** og en **artikel, som kunne bringes i stiftsårbogen**. Begge disse forespørgsler har jeg fået gennem Domprovsten og har sagt ja til med den tilføjelse, at jeg jo ikke længere havde noget med huset at gøre. Disse præsentationer er bragt nedenfor.

Jeg har også været **oplægsholder på stiftsdagen for kirkemusik i Gug kirke den 27. oktober**, hvor jeg havde 3 præsentationer. Jeg har ligeledes på Domprovstens vegne og opfordring præsenteret Huset for forskellige menighedsråd og interesserede. Jeg har ligeledes været kontaktet af og i dialog med aktører omkring indretningen af området omkring Gammeltorv.

Fra stormødet i Margrethekirken er der kommet følgende input:

Konfirmander – minikonfirmander – blå mandag mm – Benny Vindelev?

- Apps O løb rundt i Aalborg om f.eks. Kristi Himmelfart - og Pinse
- Forskellige tematiske kirkekunst + multimedie udstillinger i Ungdomskirken til brug for 1-dages besøgende konfirmandhold.
- Workshopdage for sognemedhjælper / præst og minikonfirmandlærer – ledet af konsulent i huset.
- Fælles Blå mandag arrangementer, hvor man samler mange omkring dette (denne idé støttes af flere og Anni Walther og cityforeningen har tilbudt at spille med)
- Færdige konfirmanddage / pakker til besøgende fra stiftet.
- Engleværkssted – ikke kun til jul – a la Kirkebillens julekalender (facebook) dec 2013
- Der kan laves temadage for konfirmandhold fra flere steder i stiftet – mødes på tværs
- Filmprojekt –
- Møde med konfirmander – præst - gadepræst
- Fælles sangarrangement for flere hold
- Inspirationsforum til fornyelse af konfirmandundervisningen – med it – film ipad mv
- Bibeldrama dage –
- Musik og dans dage

- Workshops med folk fra museet

Samarbejde med skoler – skolereform –

- Være fødselshjælpere for nye former for konfirmandundervisning – måske et helt nyt koncept
- Opfinde mini konfirmandundervisning i skoletiden
- Musik og teaterprojekt
- Lave store fælles skole / kirke projekter
- Skabe bibelevener – fra GT og NT og lave folkekirkelige heldagstilbud til skoler
- Formidling af kontakt til præster med henblik på understøttende undervisning i skolen – ditto organister
- Være stedet for skoletjenesten
- Have værkstedsfaciliteter.
- Være mødested for Kristendomsundervisningen

Samarbejde med forskning, universitet – kontakt til studiesteder

- Man kunne arbejde for at få studiemiljøet inddraget i Folkekirkens Hus
- Skal det være hjemsted for studenterpræster – eller er det bedre i studenterhuset, hvor de er nu?
- At være et kompetencedelingssted, hvor kirkelige ansatte kan hjælpe studerende
- Skabe en jobbank for projektansættelser i folkekirkens sogne
- Skabe tættere kontakt til universitetet
- Knytte forskning på kirkens arbejde
- Sende præster ind i arbejdet på studierne – og måske få præster til at forske videre?

Kursusmuligheder for Stiftets menighedsråd / præster / ansatte – bl.a. i samarbejde med FUV – visions – ledelse – arbejdsmiljø – præster – medarbejder – frivillige? Mm?

- Skabe samarbejde med menighedsrådsforeningen
- Gennemføre den kirkelige undervisning for børn – og for voksne
- Være et kursussted for menighedsråd og personale
- Være stedet for udviklingen af den teologiske voksenundervisning

Ungdomskirke – hvordan bliver det et udviklingssted?

Kreativitet og kunst – muligheder – Kunsten – teatret – udstilling – aktør - værksted

- Kunsten i huset skal afspejle det omgivende samfund. Alle skal kunne – vi kunsten – føle at Folkekirkens Hus er for alle.
- Gallerier kunne udlåne kunst til periodiske udstillinger i huset.
- Kunsten kan styrke troslivet.
- Arbejdende værksteder som har ”bundne” opgaver. Tema kunne være højtider, konfirmander, eksistentielle begreber.
- Der kunne laves kreativitet for ”dummies” evt. også for præster – workshops for alle uanset forudsætninger.
- Kreative værksteder for sognemedhjælpere / præster med minikonfirmander / konfirmandhold – evt. som heldagsarrangement.
- Der kunne laves Erfa-grupper for forskellige ting – f.eks. bæbysalmesangsundervisning.

Kor og musik – FUK – Ungdomsmusik – udviklingssted – øvelokaler –

- Der kunne være en scene på Gl Torv med jævnlige koncerter
- Der kunne laves provstikor (her tænkes på voksne) hvor dygtige korledere er med. Kor-øvelse kunne munde ud i f.eks. koncert på Gammeltorv eller i en af kirkerne
- Vidensbank, hvor korlederne kan komme med deres børn og ungdomskor og få en ”brush up” / intensiv træning og ny inspiration.
- Vi støtter et landsdelskor for Børn og Unge – som kan være mere nærværende og overkommeligt for mange
- Børnekorarbejdet – kunne knyttes sammen med arbejde med Kirkemusikskolen.
- Musikalsk legestue for dagplejebørn og børnehavebørn
- Bæbysalmesang
- Være et sted for udvikling og inspiration for nye nye salmer og melodier
- Lave store syng sammen aftner for alle, der har lyst til at være med.

Cafémuligheder – musikscene – kan vi lave en offentlig tilgængelig Café a la Café Fair eller Fairbar?

- Der kunne arrangeres filosofi og værdidebatter
- Hvert sogn kunne have ansvaret for Caféen i en uge af gangen
- Der kunne laves strikkecafé – evt .med et formål
- Der kunne være studievejledningstid.
- Man kunne formidle lektiehjælp – eller kirkelig sparring
- Et center for cityforeningen og turistforeningen, hvor man arbejder sammen med kirken.
- Det kunne laves lyrikcafé / åben scene (musik / lyrik / dans)
- Lektiecafé med hjælp til alle – også studerende
- Cafégudstjenester m brunch og gospel

- Musikscene – kirkejam
- Åben scene for unge grupper med og uden tilknytning til kirken.
- Pilgrimscafé med udveksling af erfaringer
- Netcafé – hvordan finder jeg mit eget sogn – der hvor jeg hører hjemme / hører til
- Der kunne være et sted, hvor folk, som har været til undersøgelse – f.eks. på sygehuset kunne gå hen, da de kommer langvejs fra og lige trænger til lidt mad og samtale med ledsager omkring forløbet på sygehuset. Et hyggeligt og roligt sted – måske med mulighed for at få andre til at være med til at støtte i samtalen.
- En Café skriftestol – hvor der var nogen at tale med – frivillige eller præster – eller begge dele
- Samlingspunkt i forbindelse med blå mandag.

Frivillighed – hvordan kan vi samle frivillige og det gøre nyttigt og meningsfuldt

- Der kunne være et sted, hvor der var kontakt til de nøglepersoner, der sidder i menighedsplejen.
- Man kunne åbne kirken ved at få samarbejde med andre foreninger og organisationer – såvel i lokalområdet / sognet – samt med nabosogne og andre interesserede.
- Indsamlinger til mindrebemidlede kunne foregå herfra – evt. julehjælp
- Der kunne skabes samarbejde med frivillighuset
- Formidlingssted mellem frivillige og kirkerne og det kirkelige arbejde. Som i frivillighuset arbejde med, hvad der sker, hvor?

Ejerskab i stiftet – hvordan får vi mange til at føle ejerskab rundt i stiftet – medindflydelse

- Kunne der hele tiden stå et lokale, hvor man som menighedsråd kunne få lov til at komme og holde et møde – måske var det en idé at man kom der 1 gang om året.
- At der kunne laves fælles arrangementer, måske med kendisser
- Hjælpe med at lave fælles ting – der koster mange penge og som man ikke kan lave hver for sig.
- Hæng billeder op af menighedsråd – som i et forsamlingshus.
- Lave et repræsentantskab eller en bestyrelse, der kommer til at dække hele stiftet.
- Kom ud til alle sogne eller provstier med tilbud om at hjælpe – så huset bliver et hus, der rykker ud til stiftet.

Folkekirken på torvet – rolle forhold til Gammeltorv – Julemarked mm - Byen / Debat og Kulturliv

- Lad kirkens budskab komme til Torvs
- Lave marked på torvet med boder fra alle de kirkelige foreninger

- Lave brudemesse på torvet
- Lave basar fra et nørklerum i huset.

Tanker om Budolfis brug af Folkekirkens Hus v. Jette Engelbreth

Aalborgs værditalerstol – Aalborg samtale – Dynamo i Stiftet -

Presse – Information – Sociale Medier – transmission og synlighed – på alle måder.

- Der skal være brugervenlighed i forbindelse med de mange forskellige tilbud
- Det skal være let for menighedsrådene at få overblik og adgang til de mange ting, der sker i huset.
- Det skal være let at bruge tilbuddene hvis man skal opleve medejerskab

Diakoni – som en del af huset. Hvordan kan vi være diakonale – så vi er åbne uden at ”stigmatisere”?

- Sorggrupper
- Lave noget for unge, der falder udenfor fællesskaberne. Et sted vi kan sende dem hen vi opdager , som ikke trives. Skabe kontakt med ensomme og utilpassede. Måske noget med mentorordninger.
- Center for vågekoner
- Menighedsplejens fælles sted.
- Lave kirke for udsatte sårbare unge.

FOLKEkirkens Hus – hvordan sikrer vi, at den brede medlemskare i Folkekirken oplever, at de har let og ubesværet adgang til at bruge huset?

- Der kunne laves lektiecafé
- Skriftestol
- Der kunne være ressourcepersoner, som er er tilgængelige i forskellige tidsrum.
- Plads til studerende ved små borde
- Net-adgang
- Billig kaffe
- Gode åbningstider, så kirkefolk kan komme forbi og møde andre – også hvis man kommer fra landet.
- Nattjeneste sted
- Der kunne laves infodage, hvor folk inviteres indenfor og får rundvisninger, så det er tydeligt at alle altid er velkomne
- Vi skal signalere at det her er et sted, hvor alle kirkefolk naturligt kommer forbi og er velkomne – har en plads og en rolle.
- Lav færdipakkede ture til Folkekirkens hus med busafleveringer, så det er let at komme ind de første gange og man kan blive tryk ved huset.

- Lav en masse PR – kommunikation og gør noget for synligheden
- Lave en stor åbning i huset ud mod torvet, så folk kan se, at det er et åbent sted, der byder velkommen til alle der kommer forbi.

Økonomien i og omkring Folkekirkens Hus

- Tag pengene fra stiftsmidlerne
- Hvad er de årlige driftsomkostninger
- Er der honorar til bestyrelsen

Ombygningsproces – kommentarer og tanker til dette – hvad skal vi huske og hvad skal der tages hensyn til?

- Man skal huske at spørge så mange som muligt om at være med også i opstartsfasen – så de kommer med deres tanker og føler medejerskab

Hvem / Hvad kan Folkekirkens Hus have glæde af a have med i fællesskabet – en samling af det, som vi skal huske at have med.

- Vi bør være meget favnende
- Tænk positivt og ikke begrænsende
- Der skal være diakoni tydeligt med i arbejdet
- Migrantmenigheder
- Vi skal have et økumenisk syn – åbenhed
- Studenterne skal med i tankerne
- Personalekonsulenterne
- De uniformerede korps
- De mange frivillige grene i kirkeligt arbejde
- Skole- kirketjenesten skal også med
- Det kirkelige børne og ungdomsarbejde
- Der er et stort behov for uddannelse af menighedsrådsmedlemmer :
roller og funktioner
mål og visioner
samarbejdet i sognet
samarbejde om opgaver med andre sogne - opgavetyper

Bilag og noter som kan være væsentlig baggrundsviden om projektets udvikling:

Baggrundspapir – lavet op til pressemødet omkring Folkekirkens Hus – præsentation 17. marts 2014:

Hvorfor køber I Folkekirkens Hus – er det virkelig 55 mio kr værd

Vi køber Folkekirkens Hus, fordi vi gerne vil være med i samfundets værdi debat. Jeg tror, det er afgørende vigtigt, at vi som Folkekirke er en del af den synlige værdi debat. Vi har gennem hundreder af år haft kirker og budt folk indenfor. Og vi har været en del af samtalen overalt i samfundet. Kirken har været en helt uomgængelig faktor i samfundsdebatten.

I nutiden foregår snakken om værdier i alle mulige sammenhænge. Ordet værdi optræder i masser af diskussioner. Det er et godt og positivt ord. Men det bliver bare ofte hult og uden et præcist indhold.

Vi har i folkekirken en tradition for at tale værdier med indhold. Menneskesyn, etik, diakoni, samtale, møde. Alt det hvor kristendommen bliver til holdning til livet.

Det vil vi gerne flytte ud på torvet – og vi vil gerne sætte det i spil med det liv, der leves.

Vi vil gerne være Folkekirke midt på Torvet. Midt i vores egen nutid. Midt i alle de vigtige samtaler som skaber vores samfund. Vi vil være der, hvor mennesker skal finde mening i livet.

Vi vil skabe værdisamtaler midt i livet. Lige der, hvor det sker. Og når det sker andre steder, så vil vi gerne invitere til, at man også flytter værdisamtalerne ud i det åbne rum og arbejde for at man også tager dem i sammenhæng med os.

Vi vil være kirken midt i livet – vi vil være kirke, der hvor livet leves og holdninger dannes.

Hvem vil I samarbejde med. Hvem er det, I gerne vil lave samtaler med?

Vi vil snakke med dem, der snakker værdier i vores samfund. Og også med dem, som gør det lidt væk fra centrum. Derfor er vi i gang med at invitere en lang række spændende mennesker og sammenhænge til at samarbejde:

Vi er slet ikke færdige. Folkekirkens Hus introduceres lige nu. Det købes, overtages, renoveres. Og i begyndelsen af 2015 åbner vi for aktiviteterne.

Det er en del af processen, at vi vil være åbne for nye muligheder.

Lige nu er i vi i gang med at udvikle i samarbejde med:

Aalborg Universitet – hvor vi har samtaler med Rektor og med forskellige interessante og interesserede enkeltpersoner.

UCN – Altså det store fællesskab af mellemlange videregående uddannelser i Region Nordjylland, hvor vi ligeledes har indledt samtaler med rektor og sideløbende snakkere med undervisere.

FUV – Folkekirkens Undervisning og Videnscenter: der er et nyt begreb i folkekirken – og som er en samling af et videnscenter og af alle Folkekirkens efteruddannelsesinstitutioner.

FUK – Folkekirkens Ungdomskor – hvor vi har lavet aftale om samarbejde med såvel landsformanden som FUK Nords formand og deres korskonsulent.

Kirkemusikskolen – i Vestervig.

Formanden for Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer.

Byen – hvor vi er i gang med åbne samtaler med **borgmester og cityforening.**

Vi har ligeledes haft samtaler med centrale medarbejdere hos **TV2 Nord** – og med folk fra **DR.**

Hvad skulle de få ud af at samarbejde med Folkekirkens Hus.

Det er jo et helt nyt og enestående projekt vi har gang i. Vi tror og håber, at der kommer flere af vores slags huse eller centre rundt i landet. Og samtidig tror vi, at samarbejdspartnerne er interesserede i, at vi inddrager Folkekirkens stemme i samfundets værdisamtaler.

Jeg tror, at vi sammen kan få noget ud af samarbejdet. Vi kan blive et synligt sted for værdisamtaler.

En værditalerstol midt i Aalborg. Et sted, hvor vi offentligt og åbent kan tale om, hvor vi som samfund er på vej hen. Hvad det betyder for vores værdier, for vores menneskesyn. Og for alle andre aspekter i livet.

Vi vil gerne etablere Aalborg samtalerne.

Det skal være 2 lænestole, hvor en dygtig samtalepartner inviterer spændende mennesker ind for at tale om, hvad de er i færd med at udvikle – eller arbejder med.

Her kunne **Aalborg Universitet være en oplagt samarbejdspartner.** Hvis vi placerer en forsker i en stol og inviterer til samtale om, hvad det er vedkommende er optaget af og forsker i. Hvad betyder det for dit menneskesyn – for samfundets værdier? Hvis vi tænker videre på den forskning.... Hvad vil det så gøre ved vores måde at .... Drive skole på.... Møde mennesker på.... Handle på... skabe samfund på... Etc.....

Det kan blive en måde at få indblik i forskningens verden på. Og det samme kunne tænkes omkring **UCN – omkring politik – erhvervsliv og sundhedsvæsen.** Hvad betyder det for samfundets etik, at du siger.....

Vi glæder os meget til at kunne udvikle Aalborg samtalerne – og i det hele taget til at etablere den offentlige værdi talerstol på Gammeltorv.

Hvad skal huset rumme?

Det er vigtigt at understrege, at vi arbejder på flere niveauer. Vi har en klar vision for huset:

Vi vil være folkekirkens liv på Torvet. Værditalerstol og mødested mellem folk og kirke. Og så vil vi være et inspirations og udviklingscenter for Folkekirken i Aalborg Stift.

Det betyder, at huset kommer til rumme to forskellige hovedtendenser:

Det liv der skal leves i huset og på torvet – **et åbent folkekirkeligt samtalested** – mødested: Café, Aalborgsamtaler, Ungdomskirke, teologisk voksenundervisning, folkelige og kirkelige arrangementer

Og

Det liv, der skal være **inspirator, hjælp og udvikler af alt det spændende liv, der foregår i resten af folkekirkens arbejde i Aalborg Stift**. Det betyder: Kurser i – og arbejde med udvikling af visioner for folkekirken. Kurser i ledelse af Folkekirkens arbejde i de enkelte sogne. Kurser i arbejdsmiljø. Pædagogisk inspiration for konfirmandarbejde og religionspædagogik. Alt dette vil vi også arbejde på – kan blive til udviklingsområder i samarbejdet med dem, der arbejder sammen med huset. Udvikling og forskning i folkekirken.

Konfirmandarbejdet i stiftet

Mange sogne vil i fremtiden opleve, at konfirmandundervisningen blandt andet vil rumme hele temadage for konfirmanderne. På sådan en dag, vil præsten kunne tage et konfirmandhold med til Aalborg – til et centrum, hvor de kan møde:

Historien i form af kloster og domkirke, kirkemusikliv, korliv, diakoni i Kirkens Korshær, pressetjeneste, kreativitet, undervisning, forskning og udvikling.

Det er også en vision, at nogle af konfirmanderne vil tage disse indtryk med sig hjem og vil bruge dem, når de senere i deres uddannelsesforløb skal skrive opgaver og tænke videre over deres fremtid. Vi tror på, at nogle af disse konfirmander vil vende tilbage til det, de har oplevet, og vi vil gerne kunne hjælpe dem videre, når de vil arbejde med værdier, tro, dialog, diakoni, etik og andre emner som rækker ind i kirkens område...

Måske kan Folkekirkens Hus i fremtiden formidle, at unge i stiftet kommer til at interessere sig for værdispørgsmål og arbejde med dem i deres uddannelsesforløb. Det vil også være en oplagt mulighed at formidle kontakt til en præst eller forsker, der brænder for det pågældende område. Så de unge får kvalificeret sparring og inspiration. På den måde kan vi også tænde en yderligere interesse for de væsentlige områder Folkekirken beskæftiger sig med.

Er det ikke en centralisering af Folkekirken?

Jeg tror ikke, der er tvivl om, at Folkekirken er den "offentlige" institution, der i dag når længst ud i hele landet. Vi er i alle sammenhænge i hele landet. Vi er så afgjort også den institution, der når længst ud med de højest uddannede medarbejdere og med forskellige typer af medarbejdere.

Vi har **undervisere, pædagoger, musikfolk og akademikere** sidende helt ude ved den mindste kirke i Danmark.

Vi har også **et folkevalgt demokrati i de allermindste sammenhænge**. I de tyndest befolkede egne og lige så langt ud, som der bor folk.

På den måde er vi måske det mest decentrale, der findes i Danmark.

Med Folkekirkens Hus kan vi styrke denne decentralisering. Vi kan lave et center, hvorfra de kan hente inspiration og styrke til at fortsætte deres arbejde decentralt. Vi kan være tilstede og gøre os gældende der, hvor samfundets værdier udvikles og dannes. Vi kan være kirkens stemme midt på torvet. Og vi kan

inddrage alle de højt kvalificerede folkekirkefolk, der sidder i hver deres sammenhæng. På den måde kan det centrale i huset styrke og udvikle det decentrale.

Det er vi slet ikke færdige med at udvikle. Men det er en væsentlig tanke, at Folkekirken Hus skal være en styrkelse af alt det decentrale i folkekirken. En kerne i centrum, hvor man kan udvikle på det decentrale.

Økonomien i huset – er det ikke en centralisering, at I bruger 55 mio kr på at etablere et centralt hus

Vi skal huske at købet af dette hus – muligheden for at etablere alt det her begyndte et andet sted. Budolfi sogn manglede en sognegård, den teologiske voksenundervisning manglede et sted at være, der skulle bruges kontormuligheder til Provstiet og til kordegnekontorer.

Alt dette var budgetsamrådet for de 4 provstier i Aalborg kommune i fuld gang med at prøve at realisere. Der var sat penge af på budgettet allerede her i 2014 til at etablere sig i det gamle posthus. Der var enighed om, at lejeaftalen ikke var fordelagtig – og samtidig gik man videre med projektet, fordi der ikke var andre muligheder og fordi man længe havde været på udkig efter muligheden for at give mere tidssvarende og rummelige lokaler til Budolfi.

Og midt i denne proces opstod muligheden for at købe Gammeltovej 4 – den gamle nationalbank. Aalborg Universitet skulle flytte til nye lokaler og bygningerne sælges.

Det tilbud slog Aalborgs 4 provstiers budget udvalg til på. De indgik aftale om at købe Gammeltovej 4.

Og så gik projektet fra godt 800 m² til 2200 m². Og dermed opstod alle de nye muligheder.

Pengene til projektet er skabt af kirkeskatten i Aalborg Kommune og de er bevilget af det budgetsamråd, som fordeler kirkeskatten i Aalborg kommune mellem byens kirker.

Det er altså Aalborgs 4 provstiers budgetudvalg, der har besluttet købet og bevilget pengene. Det er efterfølgende tiltrådt af de 4 provstiudvalg og af Budolfi Menighedsråd, der formelt ejer huset.

På den måde er det alene en Aalborg investering. Og huset kommer til at løfte alle de ønsker, der var fra Aalborg Budgetsamråd. Og så kommer det til at rumme så utroligt meget mere.

Det er på den måde en fantastisk mulighed, jeg har fået som biskop og vi har fået som Stift. At vi kan være de første til at skabe et sådant selvstændigt centrum – som ikke trækker midler fra resten af stiftet. Og som samtidig kan være en dynamo for dem, der vil benytte sig af det fra hele folkekirken i stiftet.

55 mio kroner – er det ikke mange penge – kunne de ikke have været brugt på så mange andre måder

Jo, det er mange penge og de kunne have været brugt på mange andre måder. Samtidig er det ***vigtigt at sige, at vi er i en tid, hvor der ind i mellem skal sættes på at være med til at forme fremtidens samfund.*** Det er jo skattepenge – og man kan altid diskutere, hvordan skattepenge skal bruges.

For nogle år siden etablerede Aalborg Kommune Nordkraft – som et kulturelt samlingssted, der skulle lyse op i byen. Der var også mange, der tænkte, at det kunne man godt have undværet. Lige nu er kommunen ved at afslutte byggeriet af det nye Musikhus. Det er også et kæmpesats. Og hvis man har fulgt lidt med i det – så har der også været mange diskussioner og overvejelser om økonomien i sådan et projekt.

Alligevel har kommunen satset på de kulturelle fyrtårne. Fordi vi tror på, at den slags kan være med til at forme fremtiden.

Det er sådan, jeg ser Folkekirkens Hus. Der er ikke andre stifter eller steder i Folkekirken, hvor nogen har lavet den slags hus før. Men det tror jeg kommer. Jeg tror, at vi andre steder i Folkekirken vil få øjnene op for, at der er brug for en ny måde at markere sig på i samfundets holdningsdebat – i værdispørgsmål – i etik og i kulturlivet.

Jeg tror på, at Folkekirken med denne satsning – laver et sted, hvor vi kan komme til at byde ind med vores forskellige svar på nutidens spørgsmål.

Et helt centralt begreb i vores grundlag som folkekirke – er inkarnation. Det betyder, at Gud bliver menneske – tager kød på sig – inkarnerer sig. Og det gør han lige der, hvor mennesker er. Han vil ikke gemmes væk i særlige sammenhænge.

På den måde ser jeg Folkekirkens Hus – som det sted, hvor vi repræsenterer – kirkens som en levende virkelighed midt i samfundets debat. Og det er målet med kirkens deltagelse i samfundslivet. At vi tager del i livet – der hvor det leves – at vi diskuterer med på de ting, som optager mennesker og at vi gør os til en synlig og tydelig del af samtalen og livet i det samfund vi lever midt i.

Og når alt dette er sagt – så er 55 mio kr mange penge. Men man kan også se det på en anden måde. Der er 170.000 folkekirkemedlemmer her i kommunen. Og så bliver 55 mio kroner til 324 kr pr folkekirkemedlem i Aalborg kommune.

Og når de 324 kr betales over en kortere årrække – så er det på den ene side et overskueligt beløb pr medlem og samtidig er det et kæmpe udviklingspring for os som Folkekirke.

Så Folkekirkens Hus er på en måde Folkekirkens satsning i Aalborg Stift og Aalborg kommune. Vi tror på, at vi med Folkekirkens Hus – kan gøre vores stemme tydelig i samtalen om samfundet værdier – frugtbar og nærværende i debatten – og vi tror på, at vi med denne satsning – kan styrke den decentrale folkekirke i hele stiftet – og vi vil gerne påvirke udviklingen af Den Danske Folkekirke – så meget som muligt med vores måde at tænke på.

Udsendt pressemeddelelse om Folkekirkens Hus den 17. marts 2014:

Folkekirkens Hus Gammeltorv 4

En nærværende folkekirke

***Folkekirke - udvikling – ledelse – vision – trivsel –
arbejds miljø - Kirkemusik - Teologisk Voksenundervisning
– Ungdomskirke - Café og musikliv – Værdidebatter***

***Biskoppen inviterer til præsentation og
pressemøde***

17. marts kl. 10, Gammeltorv 4, Aalborg

Folkekirkens Hus
En nærværende folkekirke
Gammeltorv 4, Aalborg

Biskoppen indbyder til pressemøde og præsentation af Folkekirkens Hus mandag den 17. marts kl. 10 på Gammeltorv 4.

Folkekirken i Aalborg Stift køber Gammeltorv 4, Den gamle Nationalbank.

Overtagelse: 1. september 2014.

Ibrugtagelse efter renovering: Primo 2015.

Som det første stift i Danmark etablerer Folkekirken i Aalborg Stift sig med et Folkekirkens Hus på torvet ved siden af Domkirken. Med sin centrale placering skal huset åbne sig mod det folkelige og kirkelige liv i byen og stiftet. Med købet får Folkekirken mulighed for at udfolde nye visioner, der placerer den midt i det liv, vi er fælles om at leve.

Folkekirkens Hus vil blandt andet komme til at rumme:

Cafemiljø, værdidebatter, Ungdomskirke, studenterarbejde, diakonalt arbejde, teologisk voksenundervisning, kirkeudviklingsarbejde, kor- og musikarbejde, projektarbejde med konfirmander og minikonfirmander for hele stiftets unge, kursusafdeling og kirke- og provstikontorer.

Bestyrelsen for Folkekirkens Hus vil løbende invitere interesserede til samtale om brugen og udviklingen af Folkekirkens Hus.

Visionen er:

at Folkekirkens Hus bliver et folkeligt og kirkeligt samlingssted, et center for folkelig og kirkelig udvikling.

at Folkekirkens Hus bliver en del af livet i Aalborg, et mødested, hvor ikke bare kirke, men også kultur, værdier, uddannelse og samfund diskuteres bredt.

at Folkekirkens Hus bliver stedet, hvor visioner skabes og udfoldes, og eksperimenter afprøves i samspil med både kirkelige og ikke-kirkelige medspillere. Hvad der sker i huset, skal kunne mærkes udenfor - såvel i Aalborgs byliv som i Aalborg Stifts kirkeliv.

Eksterne samarbejdsparter:

Aalborgs borgmester, Thomas Kastrup-Larsen (S), hilser huset velkomment og udtaler: "Det vil være et stort aktiv for Aalborg kommune. Jeg glæder mig til at være med i Aalborg samtalerne."

Rektor for Aalborg Universitet, Finn Kjærdsdam, siger: "Jeg glæder mig over, at vi kan spille sammen med Folkekirkens Hus i Aalborg. Der eksisterer en fælles optagethed af de grundlæggende værdier i samfundet og diskussionen omkring dem. På Aalborg universitet er vi allerede involverede i et par ph.d.-projekter omkring kirkens udvikling. Lige nu er der et projekt i gang, som hospicepræst Ole Raakjær arbejder med på det samfundsvidenskabelige fakultet. Fra Aalborg Universitet vil vi byde flere af den slags initiativer velkomne."

FUV (Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter), FUK (Folkekirkens Ungdomskor), Kirkemusikskolen, Aalborg Cityforening, Aalborg Kommune, AAU og UCN.

Fakta:

Folkekirkens Hus er opført i 1943 som en filial af Nationalbanken. Siden har det været Tinghus og gennem den seneste årrække har det huset Aalborg Universitets studie for Arkitektur og Design.

Huset rummer 2200 m².

Huset er fredet.

Pris: 40.000.000 kr. – lån tilbagebetales over en kort årrække, således at menighedsrådenes budgetter ikke berøres.

Renovering: Ca.15.000.000 kr. – lån tilbagebetales over 10 år.

Ejendommens årlige drift: Ca.1 mio. kr. – (bygningen er fredet og fritaget for ejendomsskat.)

Dertil kommer udgifter til kirkelige undervisnings- og udviklingsprojekter, midler til iværksættelse af de udadvendte aktiviteter og projektleder. Budgetramme: 3 mio. kr.

Huset finansieres via de fire Aalborg-provstiers fælles budgetudvalg og købet er godkendt af de fire provstier i Aalborg kommune.

På pressemødet vil Biskop Henning Toft Bro fortælle om visionerne og baggrunden for købet af huset.

Til stede vil også være:

Domprovst Niels Christian Kobbelgaard, provst Ole Rysgaard Madsen, provst Christian Bjørn Krüger samt formand for Budolfi menighedsråd, Jette Engelbreth Holm.

Desuden medvirker medlemmerne af de 4 Aalborg provstiers budgetudvalg.

Forud for pressemødet synger en gruppe fra Kammerkoret Dorimus: Öhrwalls musik til Gak ud min sjæl. Koret holder af at synge kirkemusik og blev startet af Doris Kjærgaard i 1993.

Kontakt:

Biskop Henning Toft Bro <http://www.flickr.com/photos/aalborgstift/sets/72157627606122540/> Kontakt 23 20 30 99

Domprovst Niels Christian Kobbelgaard 6160 4800 <http://www.flickr.com/photos/aalborgstift/6781663615/>

Projektmedarbejder Ole Kamp 3070 1655

Informationsmedarbejder Christian Roar Pedersen 2320 3099

Links og resultater efter pressemødet – omtale af Folkekirkens Hus.

http://www.tv2nord.dk/arkiv/2014/3/17?video_id=46585&autoplay=1

Presseomtale ved præsentation af Folkekirkens Hus

Web

<http://www.nordjyske.dk/nyheder/folkekirken-investerer-40-mio--kr--paa-gammelatorv/99dfb8ff-1a3e-4f13-99b1-3284075ecc8a/112/1513>

<http://www.tv2nord.dk/artikel/297356:Regionale-nyheder--Aalborg-Stift-satser-55-millioner>

<http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/549065:Kirke---tro--Aalborg-Stift-koeber-nyt-hus-for-55-millioner-kroner>

<http://www.folkekirken.dk/fast-indhold/nyhed/article/folkekirken-koeber-nationalbank/>

http://www.building-supply.dk/article/view/125739/investerer_55_millioner_i_gammel_nationalbankbygning#.UyglHah5N8E

TV

Indslag i 24/Nordjyske - løbende iløbet af dagen

Indslag i TV2/Nord i 19.30 og 22.20 (langt indslag)

Aviser

Nordjyske 18. marts - forside på hovedavis plus to siders opslag

Kristeligt Dagblad 18. marts

Radio

Biskoppen var live i P4 Nordjylland kl. 15.10

Orientering fra biskoppen – til alle interne – lagt på Den elektroniske arbejdsplads 17. marts 2014:

Orientering til menighedsrådsmedlemmer og præster.

Aalborg Stift kan i dag offentliggøre, at vi køber Gammeltorv 4 i Aalborg og skaber Folkekirken Hus i Aalborg Stift.

Gammeltorv 4 er den gamle Nationalbank, senere har den været Tinghus og i den seneste årrække har det været rammen om Aalborg Universitets uddannelse i Arkitektur og Design.

1/9 når Universitetet rykker ud, flytter Folkekirken ind og efter en istandsættelse af huset, kan vi i begyndelsen af 2015 slå dørene op til Folkekirken Hus i Aalborg Stift på Gammeltorv og med Budolfi kirke lige på den anden side af Torvet.

Jeg har i min tid som præst, provst og biskop arbejdet for en nærværende kirke. Med dette spændende initiativ kommer der nye muligheder for dette arbejde. Folkekirken flytter ud på Torvet og slår dørene op til nye, spændende og nærværende samarbejder og initiativer. Det glæder jeg mig til at udvikle sammen med alle jer, der gør et stort stykke arbejde rundt i Stiftets sogne.

Jeg vil arbejde for at det nye hus på én gang kan blive et kraftcenter for udviklingen af Folkekirken i Aalborg Stift – og også blive et folkeligt og kirkeligt mødested på Torvet midt i Aalborg.

Jeg forestiller mig Kursusvirksomhed i forhold til stiftet, udvikling af Folkekirken, Kirkemusik, Korarbejde, Informationstjeneste, Ungdomskirke, Cafémiljø, Udvikling af religionspædagogik, Konfirmandarbejde, Minikonfirmander, Teologisk voksenundervisning og meget mere.

Jeg forestiller mig samtidig, at Folkekirken Hus kommer til at danne ramme om store begivenheder i Stiftet: Landemoder, ordinationer – der ikke kan rummes i bispegården, konferencer og lignende.

Og endelig forestiller jeg mig, at vi med denne satsning får mulighed for at være kirke på Torvet. At vi kan lave et mødested, hvor tærsklen ind ikke er høj, og hvor det er samtalen og åbenheden, der er det vigtige.

Vi forestiller os Folkekirken Hus som *Aalborgs Værditalestol*. Vi har talt om Aalborgsamtalerne, der skal være spændende samtaler med forskere, politikere, ledere og personer med noget på hjerte – og som kan være med i en samtale om, hvor vi er på vej hen med vores samfund, vores menneskesyn og vores værdier.

Vi har allerede haft den glæde, at alle dem, vi har budt ind i samtalen omkring Folkekirken Hus har taget imod indbydelsen med glæde og har sagt ja tak til at spille med.

Det drejer sig om:

FUV (Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter), FUK (Folkekirken Ungdomskor), AAU (Aalborg Universitet), UCN (alle de mellemlange videregående uddannelser i Nordjylland: sygepleje, jordemoder, pædagoger, lærer m.fl.), Aalborg Kommune med borgmester Thomas Kastrup-Larsen, Aalborg Cityforening.

Der er en åbenhed for at blande sig i samarbejdet med os, og måske fortæller denne åbenhed om, at tiden er moden til at prøve denne form for Folkekirke på Torvet. Jeg glæder mig til at prøve det af og til at få det til at leve og udvikle sig i samarbejde med jer.

Jeg har lyst til at give et eksempel på et af de steder, hvor jeg tror Folkekirkens Hus kan være til stor gavn for Folkekirken. Jeg vil pege på konfirmandarbejdet. Det er en central og væsentlig del af Folkekirkens arbejde i hele stiftet.

I fremtiden vil vi opleve, at konfirmandundervisningen blandt andet vil rumme halve og hele temadage for konfirmanderne. Her vil præsterne kunne få stor glæde af Folkekirkens Hus.

Præsten kan tage et konfirmandhold med til Aalborg, hvor de kan møde:

Historien i form af kloster og domkirke, kirkemusikliv, korliv, ungdomskirke, diakoni, bl.a. Kirkens Korshær, pressetjeneste, kreativitet, undervisning, forskning og udvikling.

Jeg håber også, at nogle af konfirmanderne vil tage disse indtryk med sig hjem og vil bruge dem, når de senere i deres uddannelsesforløb skal skrive opgaver og tænke videre over deres fremtid. Vi tror på, at nogle af disse konfirmander vil vende tilbage til det, de har oplevet, og vi vil gerne kunne hjælpe dem videre, når de vil arbejde med kristendom, værdier, tro, dialog, diakoni, etik og andre emner som rækker ind i kirkens område. Jeg tror på, at Folkekirkens Hus i fremtiden kan gøre unge i stiftet interesserede i kirkens liv og værdispørgsmål og dermed være med til at påvirke nogle af de unges uddannelsesforløb. Fra Folkekirkens Hus vil det også være en oplagt mulighed at formidle kontakt til en præst eller forsker, der brænder for det område, den unge interesserer sig for. Sådan kan de unge få kvalificeret sparring og inspiration, og på den måde kan vi tænde en yderligere interesse for de væsentlige områder Folkekirken beskæftiger sig med.

Nogle vil sikkert spørge om det her er en centralisering af folkekirken?

Jeg vil sige tvært i mod. Jeg tror ikke, der er tvivl om, at Folkekirken er den "offentlige" institution, der i dag når længst ud i hele landet. Vi er i alle sammenhænge i hele landet. Vi er så afgjort også den institution, der når længst ud med de højst uddannede medarbejdere og med forskellige typer af medarbejdere.

Vi har *undervisere, pædagoger, musikfolk og akademikere*, der er ansat og bor helt ude ved den mindste kirke i Danmark. Vi har også *jer menighedsråd – som et folkevalgt demokrati i de allermindste sammenhænge* i de tyndest befolkede egne og lige så langt ud, som der bor folk. *På den måde er vi måske det mest decentrale, der findes i Danmark.*

Med Folkekirkens Hus kan vi styrke denne decentralisering! Vi vil lave et center, hvorfra vi kan hente inspiration og styrke til at fortsætte sognenes arbejde decentralt. Vi kan være tilstede og gøre os gældende dér, hvor samfundets værdier udvikles og dannes. Vi kan være kirkens stemme midt på torvet. Og vi kan inddrage alle de højt kvalificerede folkekirkefolk, der sidder ude i jeres sammenhænge. På den måde kan det centrale i huset styrke og udvikle det decentrale.

Det er vi slet ikke færdige med at udvikle. Men det er en væsentlig tanke, at Folkekirkens Hus skal være en styrkelse af alt det decentrale i folkekirken. En kerne i centrum, hvor man kan udvikle på det decentrale.

Det håber jeg, at I vil være med til at udvikle. Og at vi sammen kan fortsætte med at skabe liv i Folkekirken og i fremtiden også i Folkekirkens Hus.

Baggrund for Folkekirkens Hus

Beslutningen om at købe Folkekirkens Hus er opstået i Aalborg. Der har været arbejdet på dette køb gennem nogen tid i de 4 Aalborg provstiers budgetudvalg.

Det er opstået på en skæv måde, fordi vi oprindeligt ledte efter et sognehus til domkirken og endte med at få meget mere. Domkirken har en krypt og kontorer placeret i et par huse omkring Budolfi kirke. Der er ofte brug for større lokaler i forbindelse med teologisk voksenundervisning, ordinationer, der ikke kan rummes i bispegården, landemoder og andre større arrangementer i forbindelse med domkirken.

Derfor har der længe været et ønske om at finde noget større i sammenhæng med Budolfi kirke. Der viste sig en spændende mulighed, da Posthuset rykkede ud. Der blev indledt forhandlinger og selvom det var til en meget høj pris og der kun var lejemulighed, besluttede budgetudvalget for de fire Aalborg-provstier sig for at sætte midler af til at etablere dette på 875m² lejet lokale i det gamle posthus.

Målet var at samle kontorer, Teologisk voksenundervisning, sognegård og Budolfi provstikontor under samme tag på pladsen ved Budolfi kirke.

I den proces dukkede der en helt ny mulighed op. Den gamle Nationalbank, hvor universitetets "Arkitektur og Design" holder til, ville blive ledig til sommer, når universitetet flytter ind i et nyt byggeri på havnen.

Vi fik tilbudt at købe bygningen – 2160 m². En solid, særegen, fredet bygning midt på Gammel-torv ved siden af Budolfi kirke. Og sådan blev det. Bygningen købes af de 4 provstier i Aalborg Kommune og renoveres hen over efteråret. Vi regner med at være klar til åbning af Folkekirkens Hus primo 2015.

Da det blev muligt at erhverve det meget større hus, gik vi i gang med at udvikle Folkekirkens Hus. Vi kiggede på, hvor vi mente, der var behov for at tænke nyt, og vi nedsatte en lille udviklingsgruppe bestående af Domprovst Niels Christian Kobbegaard, konsulent Ole Kamp og undertegnede.

Vi sonderede samarbejdsmulighederne med Universitetet, UCN, FUK, Aalborg kommune, FUV med flere. Alle var meget positive og ønskede samarbejde.

Aalborg provstierne har været ind over og vi har arbejdet intenst, men vi har ikke kunnet offentliggøre noget før i dag. Det har været afgørende, at sælger og beslutningstagerne i budgetudvalget og i Budolfi menighedsråd, der kommer til at administrere Folkekirkens Hus, var enige. Og at konturerne til huset blev tydelige for beslutningstagerne. Herefter kunne vi inddrage Aalborg kommunes 4 provstiudvalg og stiftsrådet. I sidste uge orienterede vi stiftets provster og tillidsmænd. Her til morgen sender vi presse-meddelelse ud. Og samtidig orienterer vi jer.

Samtidig håber jeg, at I vil arbejde med på at skabe et levende Folkekirkens Hus.

Brug det, udvikle det og gå i dialog med arbejdet fremover. Så kan det blive en gave til os alle, at de 4 Aalborg provstiudvalgs budgetudvalg køber Gammeltorv 4. Jeg er dybt taknemmelig

over, at de tør la-ve denne satsning og jeg vil arbejde på, at det bliver et hus, som inspirerer os alle.

Jeg gik til valg på, at jeg ønskede en nærværende Folkekirke i stiftet. Det tror jeg, dette hus kan være med til at skabe. Vi kan flytte kirken ud på torvet og vi kan inspirere hinanden.

1) STYRKELSE AF DET FOLKEKIRKELIGE LIV (INDADTIL):

- Budolfi sogn
- De fire Aalborg-provstier
- Andre sogne og provstier i Stiftet
- Biskoppen afholder større møder i huset (ordinationer, landemoder m.v.)

2) STYRKELSE AF DET FOLKEKIRKELIGE LIV (MERE UDADVENDT):

- Teologisk voksenundervisning.
- Ungdomskirke
- Projekt "Den kirkelige undervisning" for konfirmander og minikonfirmander
- Folkekirkens info tjeneste – (Folkekirkens kommunikation)

3) STYRKELSE AF DET FOLKEKIRKELIGE LIV I STIFTET OG I HELE FOLKEKIRKEN (MED EKSTERNE SAMARBEJDSPARTER):

- Kor og kirkemusikalsk miljø. Samarbejdspartner: Kirkemusikskolen og FUK(Folkekirkens Ungdomskor)
- Folkekirkelig ledelse og udvikling på alle planer, kursus- og undervisningsvirksomhed. Samarbejdspartnere: FUV (Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter), Aalborg Universitet, UCN m.fl.

4) STYRKELSE AF FOLKEKIRKENS PLACERING I BYEN/SAMFUNDET

- Ansættelse af projektleder.
- Aalborgs svar på "Vartov": Værdiformidling / Aalborgsamtalerne/ Den offentlige værditalerstol/ Kirke-kultur-forsamlingshus
- Huset åbner sig mod byen: f.eks. en integreret del af julemarkedet
- Cafemiljø,
- Diakonalt projektarbejde

Oplæg til stormøde den 27. maj i Margrethekirken:

Folkekirkens Hus – præsentation og idé

Kom og tænk med 27. maj 19 - 22

En kold dag i marts blev planen om at købe og etablere Folkekirkens Hus i Aalborg stift offentliggjort. Nu er handlen gennemført og huset overtages til september. Til den tid skal bestyrelsen for Folkekirkens Hus lede udvikling, renovering og igangsættelse af alle de ting, Folkekirkens Hus skal rumme.

Bestyrelsen tiltræder, når kirkeministeriet har godkendt samarbejdsaftale og vedtægter for huset. Og når medlemmerne er udpeget blandt provster, provstiudvalg, stiftsråd, Budolfi menighedsråd og Aalborg kommunes præster. Vi håber, at første møde kan holdes inden sommerferien.

For at præsentere rammer og muligheder og for at få mange til at tænke med og være medejere af projektet indbyder vi til stormøde **tirsdag den 27. maj kl 19 – 22 i Margrethekirken, Revlingbakken 18, Aalborg.**

Vi indbyder alle menighedsrådsmedlemmer, præster og kirkeligt ansatte i Aalborg kommune til at være med. Invitationen til at være med sendes også via provsterne fra det øvrige stift ud til særligt interesserede fra resten af stiftet. Vi ønsker at indbyde hele stiftet til at tænke med og lære huset at kende.

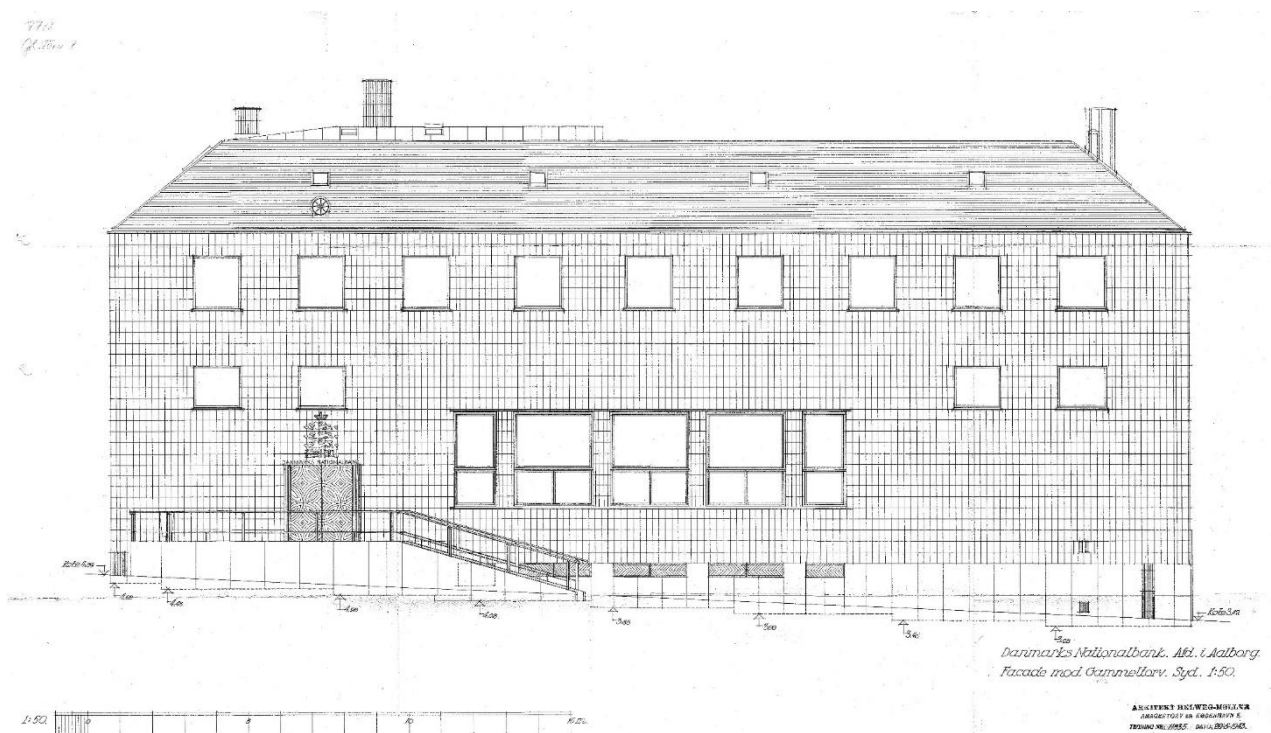
Kom og vær med til en spændende aften med visioner og samtaler. Der er fælles præsentation – mulighed for samtaler på tværs i pauserne – frihed til kommentarer – forslag – overvejelser – inspiration.

Jens Niensens band vil være husorkester denne aften.

Vi beder om tilmelding til folkekirkenshus@gmail.com senest onsdag d. 21. maj.

Tilmelding skal indeholde navn og mail og telefon nr. på deltagerne. Hvis I kommer flere fra samme sted, vil vi gerne have oplysninger på alle. Hvis antallet af tilmeldte overstiger rammerne i Margrethekirken, modtager I en mail om hvor mødet flyttes hen.

Vel mødt – Biskop – Domprovst – Aalborg provsterne -

Udviklings og samtaleproces. Vi går rundt i to omgange til følgende stationer i kirke og sognelokaler.

Gruppeprocesser – skal der være bemandede rum? x min – og så kan man gå videre til et andet rum – i x antal minutter – og høre, hvad der er kommet frem – i det rum og supplere.

Områder

- Konfirmander – minikonfirmander – blå mandag mm – Benny Vindelev?
- Samarbejde med skoler – skolereform -
- Samarbejde med forskning, universitet – kontakt til studiesteder
- Kursusmuligheder for Stiftets menighedsråd / præster / ansatte – bl.a. i samarbejde med FUV – visions – ledelse – arbejdsmiljø – præster – medarbejder – frivillige? Mm?
- Ungdomskirke – hvordan bliver det et udviklingssted?
- Kreativitet og kunst – muligheder – Kunsten – teatret – udstilling – aktør - værksted
- Kor og musik – FUK – Ungdomsmusik – udviklingssted – øvelokaler -
- Cafémuligheder – musikscene – kan vi lave en offentlig tilgængelig Café a la Café Fair eller Fairbar?
- Frivillighed – hvordan kan vi samle frivillige og det gøre nyttigt og meningsfuldt
- Ejerskab i stiftet – hvordan får vi mange til at føle ejerskab rundt i stiftet – medindflydelse

- Folkekirken på torvet – rolle forhold til Gammeltorv – Julemarked mm - Byen / Debat og Kulturliv
- Tanker om Budolfis brug af Folkekirken Hus v. Jette Engelbreth
- Aalborgs værditalerstol – Aalborg samtale – Dynamo i Stiftet -
- Presse – Information – Sociale Medier – transmission og synlighed – på alle måder.
- Diakoni – som en del af huset. Hvordan kan vi være diakonale – så vi er åbne uden at ”stigmatisere”?
- FOLKEkirkens Hus – hvordan sikrer vi, at den brede medlemsskare i Folkekirken oplever, at de har let og ubesværet adgang til at bruge huset?
- Økonomien i og omkring Folkekirken Hus
- Ombygningsproces – kommentarer og tanker til dette – hvad skal vi huske og hvad skal der tages hensyn til?

Plakat af huset og processen med Helle Shütten Johansen

Artikel til kirkeblade – udsendt efter ønske fra Domprovsten Aug / sept 2014:

Folkekirken Hus

Aalborg provstierne er gået sammen om købet af den store bygning på Gammeltorv, der tidligere har været Nationalbank og Tinghus, men som på det seneste har været brugt af Aalborg universitet til Arkitektur- og Designstudie. Huset er på 2200 m², så der bliver god plads til de mange kontorer og aktivitetslokaler, der allerede er i støbeskeen.

Bl.a. skal huset rumme kordegnekantor og præstekontorer for Budolfi kirke og måske flere provstiers kontorer. Her skal være plads til Budolfi Kirkes aktiviteter og til Den teologiske voksenundervisning i Aalborg Stift. Folkekirken Informationstjeneste, Skoletjenesten, Folkekirken Ungdomskor, Kirkemusikskolen, en moderne ”skriftestol”, Pilgrimspræst og flere andre har også meldt deres interesse for at være en del af huset.

I øverste etage er der tænkt på en ungdomskirke, og i kælderen indrettes en café, der også gerne skulle finde en plads ude på torvet.

Derudover tænker man, at huset skal bruges til møder, konferencer, musik, undervisning og værdisamtaler. Der tænkes på noget så spændende som ”Aalborgsamtaler” – omkring værdier og menneskesyn.

Alt i alt rummer Folkekirkens Hus et hav af muligheder. Det skulle gerne blive FOLKETs Folkekirkens Hus, der vil være med til at præge Folkekirken i Aalborg Stift og i hele landet.

Hold øje med huset og vær med til, at det kommer til at myldre af liv.

Læs mere om bl.a. tilblivelsen af huset på facebookside

Ole Kamp. Ansat fra feb til juni 2014 som projektleder på udviklingen af Folkekirkens Hus

Eller i en uforkortet udgave:

Folkekirkens Hus

En kold mandag i marts præsenterede Aalborg provstiernes budgetudvalg en kæmpeinvestering. For 40 mio kroner køber Folkekirken Gammeltorv 4. Huset er på 2200 m² og ligger overfor Budolfi kirke på Gammeltorv. Det har tidligere været Nationalbank og Tinghus og i de seneste mange år, har det været brugt af universitetets Arkitektur og Designstudie.

Få mennesker havde været involveret i beslutningen og i processen bag beslutningen. Det var et gammelt ønske at skabe mere plads til Budolfis aktiviteter og til den teologiske voksenundervisning i Aalborg Stift. Det var også et ønske at samle Budolfis kordegnekantor, præstekontorer og måske flere provstiers kontorer. Derfor havde man været i gang med forhandlinger omkring det nedlagte posthus. Der kunne man leje godt 800 m². Og så viste der sig en anden mulighed.

Da Budgetudvalget og Budolfis menighedsråd slog til og sagde ja tak til købet af den gamle nationalbank må de have haft en kriblen i maven. For der er langt fra 800 m² til 2200 m². Der var visioner og der var masser af udfordringer. Økonomi og fælles retning var oplagte udfordringer. Der blev arbejdet intenst på at forme visionerne. Køber ønskede ikke handlen gennemført før 1. maj og når det blev offentliggjort, skulle det være som en færdig aftale og med en klar vision. Indtil offentliggørelsen kunne kun få mennesker involveres i projektet. Og det måtte ikke sive som nyhed.

Domprovst, biskop og undertegnede blev nedsat som en snæver gruppe, der skulle indhente samarbejdspartnere og tegne streger til en skitse for fremtiden. Det skal tilrettelægges nu og kommer først til at løbe af stablen fra en gang i 2015. Budolfis menighedsråd og Budgetsamrådet skulle være tæt orienterede. Det samme skulle de 4 provstiudvalg. Kulturstyrelsen skulle høres, da huset er fredet som et af modernismens karakteristiske udtryk. Arkitekt og ingeniør skulle sige god for tankerne.

Alt det er rammen. I løbet af de næste måneder skal alt det nye vokse frem. Visionerne er mange: En ungdomskirke øverst i "orangeriet", hvor bankdirektøren engang kunne åbne glastaget til sin tagterrace. Nedenunder er der en række mindre kontorer til mange formål og der er gode undervisningsrum og mødelokaler. En etage længere ned vil der være mulighed for flere provstiers administration. På den måde kan vi få gavn af samspillet mellem op til 4 provstier i kommunen. Folkekirkens informationstjeneste,

Skoletjenesten, Folkekirkens ungdomskor, Kirkemusikskolen, En moderne "skriftestol", Pilgrimspræst og flere andre har også meldt deres interesse for at være en del af huset.

I stueetagen kommer der en stor sal på et par hundrede kvadratmeter, hvor der kan være møder, foredrag, musik, konferencer, middage, undervisning og værdisamtaler. Til alt dette har vi lavet aftaler med Aalborg Universitet og med UCN (der rummer alle de mellemlange uddannelser som bl.a. sygeplejersker, jordemødre, lærere, pædagoger). Vi har også aftaler med borgmester og Folkekirkens Uddannelses og Videnscenter. Og vi glæder os til at sætte gang i Aalborgsamtalerne – omkring værdier og menneskesyn. Og i undervisning for hele Aalborg Stifts folkekirke. Menighedsråd, personale, præster, frivillige. I samme etage, vil der også være kordegnekontorer mm. Og i den gamle bankboks, der strækker sig over 2 etager, vil der blive etableret køkkenfaciliteter.

I kælderen vil vi gerne åbne en café, der også gerne skulle finde en plads på det solrige torv på varme dage. Og resten af kælderen skal være værksteder for kunst og kreativitet. Her kan konfirmander og kunstinteresserede folde deres talenter ud.

Alt i alt rummer Folkekirkens Hus et hav af muligheder. Lige nu holder vi tungen lige i munden. Vi vil gerne holde mange døre åbne og sikre, at det altid vil være et hus i udvikling og forandring og med mulighed for at spille med i bybilledet. Være FOLKETs Folkekirkens Hus. Og samtidig præge og være en del af udviklingen af Folkekirken i Aalborg Stift og i hele landet. Og så glæder vi os til, alt er på plads og der bliver udpeget en bestyrelse. Bestyrelsen kommer til at træffe de endelige beslutninger og forme husets fremtid.

Hold øje med huset og vær med til, at det kommer til at myldre af liv. Vi tror på og glæder os til, at det vil tiltrække mange frivillige kræfter.

Ole Kamp. Ansat fra feb til juni 2014 som projektleder på udviklingen af Folkekirkens Hus

Indlæg i Aalborg Stiftsårbog 2014

Folkekirkens Hus

Cafe "Kirken" – der skal ud og blande sig i de liv, mennesker rent faktisk lever. Folkekirkens nye hus skal både spille en rolle i den ny folkeskolereform og facilitere forskning, der ikke har noget med teologi at gøre. Og så skal man kunne få sig en fadøl.

En idé på vej mod virkelighed

Af Ole Kamp, projektleder på udviklingen af Folkekirkens Hus

Kan man tænke Folkekirke på en helt anden måde midt i bybilledet?

Kan man tænke folkekirke på en helt anden måde? Prøv at forestil dig, at vi har et stort hus midt i byen, og at der er alle muligheder. Hvordan ville du så tænke folkekirke derfra? Hvad kan vi lave på en anden måde, og hvad ville vi gerne bruge sådan et hus til?

Det var essensen af den første samtale, jeg havde med Domprovst Niels Christian Kobbegaard i januar 2014. Det hele var hemmeligt. Sælger havde betinget sig, at intet måtte slippe ud om salget før langt

senere, og samtidig vidste vi, at når den slags begynder at blive en realitet og skal vedtages i forskellige råd og udvalg, så var der en stadig risiko for, at noget slap ud. Det måtte det bare ikke, og der var behov for, at tankerne var langt mere på plads, inden købet blev offentliggjort. Projektet skulle så at sige finde sine egne ben.

Da jeg gik hjem den dag, var jeg fuld af tanker. Jeg var blevet bedt om at være med til at skabe en helt ny måde at tænke folkekirke på. Den tanke har på mange måder drevet alt det, jeg har arbejdet med i mit arbejdsliv. At møde nutiden med værdier, tro, mening, tvivl, overvejelser og samtaler. Ja, og meget mere af samme skuffe. Jeg henter selv meget af min inspiration fra alle andre steder end det indforståede. Det er, som om det hele bliver meget mere levende, hvis vi tør møde de spørgsmål og det liv, der leves i alle andre dele af samfundet og tage vores udgangspunkt i at skulle give kirkens svar, så de giver genklang i helt almindelige menneskers hjerter og overvejelser.

Det er ikke nogen afvisning af traditionen. På ingen måder. Men det har altid trigget mig, at der er en masse mennesker i hvert enkelt sogn, som ikke kunne drømme om at gå i kirke en ganske almindelig søndag. Det vil ligge helt uden for deres horisont. Kirken er for dem en helt anden verden. Vi kender dem jo alle. Engang var der en meget spændende forælder i en børnehave, hvor jeg havde mine børn, der sagde til mig: ”Du, præst – ku’ du ikke lave noget mere udenfor kirken? Det er sgu altid så spændende, når du laver noget. Det får mig til at tænke over tingene på en anden måde. Men jeg kommer ikke om søndagen. Det passer ikke ind i mit liv, og så ville de andre jo også bare tro, at jeg var blevet hellig eller sådan noget.”

Den sætning var ikke enestående. Men den var tydelig, og den har givet genklang på en meget spændende måde i meget af det, jeg synes har været allermest spændende. Den forælder sagde det, som mange andre tænker. Vi vil gerne bruge Folkekirken. Vi er medlemmer. Men vi kan ikke lige se os selv til en almindelig gudstjeneste.

Det er den slags mennesker, vi håber, vi kommer til at møde i Folkekirken Hus. Ikke kun dem, også alle de andre, der bruger kirken normalt. Men hvis vi skal nå vores mål med Folkekirken Hus, som det har været tænkt gennem den første halvdel af 2014, hvor vi var en lille gruppe, der skulle udvikle idéen eller konceptet, som det hedder på nudansk, så vil Folkekirken Hus i Aalborg Stift blive et sted, hvor helt almindelige mennesker inviteres indenfor til en snak om værdier, mening, retning, holdning og overvejelser og tro og måske også den spiritualitet, som rigtig mange søger – i sammenhænge udenom kirken.

Gud slog sit telt op der, hvor mennesker er.

I begyndelsen af mit teologistudium var der en time, hvor vi arbejdede med det første kapitel i Johannesevangeliet. Det evangelium, der er lidt anderledes end de tre andre. Og så var der en universitetslærer, som fik os, eller i hvert fald mig, til at tænke mig om. Han sagde: det helt specielle ved det her evangelium er, at det går ind i den græske verden. Evangeliet bruger det billedsprog og de begreber, som bruges i den verden, hvor det fortælles. Og med det sprog fortæller den evangeliet på en måde, så det kommer til at give mening for dem, der hører det. Det evangelium bruger sproget med modsætninger: Liv og død. Lys og mørke. Sandhed og løgn. Og så bruger det begrebet Logos. Et begreb, som i forvejen var i spil i den verden, hvor evangelisten gerne ville fortælle sin beretning om Jesu liv på jorden. Altså, Johannes fortæller sit budskab på en anden måde end de tre andre, fordi han gerne vil give det et sprog og et udtryk, som de, der hører det, kan forstå.

Og så sagde han noget mere, den lærer: I indledningen til Johannes-evangeliet står der: og Ordet (Logos) blev kød og tog bolig i blandt os. Det betyder, fortsatte han, at ordet slog sit telt op der, hvor mennesker lever og er.

Ordet slog sit telt op der, hvor mennesker er og lever og tænker og overvejer deres liv. Det er ikke det samme som at der er en kirke, hvor man kan komme hen om søndagen eller til de ting, der er arrangeret af menighedsrådet. Nej, det betyder, at Gud kommer ind i menneskers liv og møder dem på sin vandring gennem verden og taler med dem om det, der sker her og nu. Og lytter til dem og snakker videre om, hvad det er for et budskab, Gud står for. Hvad betyder det for mit liv? For mine overvejelser? For mine værdier? Hvad nu, hvis mit liv ikke er perfekt? Hvis jeg tvivler eller slet ikke kan se nogen sammenhæng mellem Gud og mit liv eller mig?

For mig var det klangbunden, da domprovsten sagde: kan vi tænke Folkekirke på en anden måde? Sådan opstod de tanker, der i løbet af 2015 gerne skulle blive til Folkekirkens Hus.

Hvad skal det hus rumme?

Huset skal være et sted, hvor vi kravler ud af kirkerummene og møder mennesker i samtale om det liv, de lever og de overvejelser, de har om deres liv og tro og værdier. Da de tanker var tænkt, begyndte vi sammen at overveje, hvor meninger udvikles. Hvem er det, der sidder og tænker nye tanker, som kommer til at påvirke den måde, vi skaber mening i samfundet på? Hvem eller hvad er det? Og kan vi komme til at snakke sammen om det og med dem, der sidder i hjertet af overvejelserne? Og kan vi gøre det til noget levende og vedkommende? Noget, der rager det almindelige menneske i Danmark?

Samtalen om værdier, holdninger og menneskesyn

Forskerne på universitetet og på alle de andre steder, hvor man uddanner mennesker til at tænke på nye måder og til at give vores samfund udvikling. Kunne man forestille sig, at de ville være interesseret i at mødes til en samtale? Det tog vi hul på ved at begynde at snakke med uddannelsesfolk i Aalborg. I begyndelsen nikkede de og sagde, at det var spændende. Men det var vel næppe noget, man skulle gå ind i et sted, hvor man ikke underviste i teologi – sagde de første. Og så snakkede vi videre. For der, hvor man underviser i teologi er det jo en selvfølgelighed, at man taler om de værdier, der udspringer af teologien. Det ville være meget mere spændende at få hul på samtalen med dem, der slet ikke i deres forskning og udvikling arbejdede i den retning. For alt det vi laver skal jo ende med at påvirke vores samfund. Og det er også os. Det er kirken og det er holdningerne. Og det er det helt almindelige menneske, der skal leve det liv, der kommer ud af forskning og udvikling. Og det hele skal passes sammen med de værdier, der bærer vores liv. Den samtale vil vi gerne invitere indenfor i Folkekirkens Hus.

Hvordan skaber vi den slags samtaler som rager det almindelige menneske?

Café Hack har været en af tankerne bag det her hus. Kan man lave et hus, hvor vi kan komme ind fra gaden og få samtaler, der berører os og vedkommer vores liv, så det ikke bliver "farligt" eller indforstået? Det har man været utroligt gode til i Café Hack, som jo først og fremmest er et radioprogram. Det samme fænomen har man lavet i andre sammenhænge, hvor to mennesker sidder sammen i et par lænestole og diskuterer værdier. Kan vi invitere politikere, forskere, ledere og alle andre mennesker, der har noget vigtigt på hjerte, indenfor, og kan vi åbne hinandens øjne for en gensidig forståelse? Forståelse for, at det her er vigtigt for samfundet og for det enkelte menneskes værdier og syn på livet. Hvis vi kan lukke op til den slags samtaler, så har vi noget vigtigt at byde på. Som et værdifyldt og værdifuldt samtalested mellem tro og viden og holdning og udvikling.

Og hver gang noget spændende laves i Folkekirkens Hus kunne de nye digitale muligheder være en del af det. Hver gang, der har været en samtale, kunne det optages, så man kan hente det bagefter, hjemme på sin egen pc. For det er jo det, vi vil med Folkekirkens Hus: skabe et spændende mødested med værdier og sprede samtalen til alle dele af samfundet.

Caféen, som gerne skulle kravle ud af huset og samle mennesker indenfor

En anden grundlæggende idé bag Folkekirkens Hus er den åbne og offentlige Café. Vi vil gerne være et sted, hvor man naturligt kan sætte sig med en kop kaffe eller en øl eller lidt at spise. Og hvor det man oplever i Caféen gerne skulle skærpe appetitten, så man får lyst til at høre mere. Snakke mere. Sanser mere af huset. Derfor bliver det en vigtig opgave at etablere et sted, hvor det bliver rart at komme, og hvor man kan få lyst til at finde ud af mere om huset og mulighederne. Måske skal den indvendige del af Caféen også have en musikscene. Et stille, åbent sted.

Pilgrimsfolkene har spurgt, om de må være med. Bymuseet tænker i samme retning. Kan vi invitere indenfor til den slags refleksion? Er det også i caféen, vi danner ramme om blå mandag for forældre og præster? Er det på Gammeltorv der kommer noget musik, konfirmanderne har lyst til at opleve på blå mandag?

Mulighederne myldrer i Folkekirkens Hus

Det første jeg kom til at tænke på, da jeg blev inviteret indenfor i udviklingen af Folkekirkens Hus, var muligheden for at møde helt almindelige mennesker. Folkene i Folkekirken. Tænk sig, hvis vi sammen kan skabe et attraktivt og spændende mødested mellem alt det, der sker og udvikler sig i samfundet og de værdier, vi tror på og lever af i Folkekirken.

Det næste, der dukkede op var et hav af muligheder for at udvikle os sammen som Folkekirke. Jeg tror, det er enestående i vores Folkekirke, at der er et fælles sted i et stift, hvor man har alle disse muligheder. Vi kan lave udvikling af Folkekirken her. Et eksperimentarium, hvor vi prøver ting af i fællesskab.

Ungdomskirken var en af de første ting, der blev sat på tegningen. Oppe under taget, hvor universitetet havde deres fredagsbar, og hvor bankdirektøren havde orangeri, da huset blev bygget. Der kunne vi lave en ungdomskirke. Lige midt i byen og med mulighed for at være et attraktivt mødested for unge fra sognene i stiftet og fra byen. Ungdomskirken skal være et sted i udvikling. Et sted, man som bruger kan påvirke og udvikle. Og som de næste brugere kan gøre til deres. Musikken skal være de unges egen. Kunsten også. Alt det kan der skabes rammer til, hvis vi får nogen med, der brænder for det.

Åbenhed skal være et kodeord for stedet. Vi skal have en fast ramme, men der skal hele tiden være nye ting i udvikling. Der bliver en masse kontorer og mødelokaler på de 2200 m². Og det er vigtigt, at der hele tiden er så meget liv som muligt på alle kvadratmeter. Det betyder, at man kan komme og låne et rum til det, man skal bruge et til – når man skal bruge det. Og at det samme rum kan bruges i de næste timer til noget andet.

Kurser og udvikling

Det er et mål for Folkekirkens Hus, at der hele tiden skal være bevægelse. Vi skal have faste beboere: Budolfis sognegård, kordegnekontorer, den teologiske voksenundervisning, provstikontorer fra byen, folkekirkens informationstjeneste, café. Alt det ved vi noget om. Måske kunne det også blive attraktivt for Kirkemusikskolen og måske et landsdelskor fra Folkekirkens Ungdomskor. Vi arbejder også for at kunne lave alle mulige kurser for præster, personale og menighedsråd. Det kunne blive en fantastisk ramme for en fælles udvikling i Stiftet, og med sin nytænkte placering i folkekirkens hus kunne vi gå hen og påvirke resten af Folkekirken. Vi har haft allerede i udviklingsfasen haft mange samtaler med Folkekirkens uddannelses- og videnscenter (FUV), der er meget positivt stemt for at være med i udvikling og afvikling af kurser i huset, og for i det hele taget at finde samspilsmuligheder med Folkekirkens Hus.

Folkeskolen og samspillet med reformen

Folkeskolereformen er et andet område, der ligger lige til højrebænet for det nye hus. Alle steder er man ved at finde sig selv i en ny virkelighed. Og vi har muligheder for at koordinere og gøre os til en spændende mulighed for kirken og folkeskoler i stiftet. Konfirmandudvikling – korarbejde – minikonfirmander. Og senere samarbejde med og omkring forskning og udvikling. Det kan være i forhold til Universitetet og UCN, og det kan være på gymnasieplan, hvor vi måske kunne blive en kobling mellem unge, der vil arbejde med værdier, etik, holdning, tro og måske teologi. Der er i disse år brug for, at der er steder, hvor man kan få smag for, at kirken kan blande sig og blive meningsgivende i samfundet – og hvor vi kan give unge smag for at arbejde med kirke og uddanne sig i den retning.

Tag del i udviklingen i huset og gør det til et aktivt for hele stiftet

En vision for Folkekirkens Hus er, at præster, medarbejdere og menighedsråd fra hele stiftet har lyst til at være med til at udvikle huset. At man kommer og tager del i de ting, der skal udvikles. At man bliver medarbejder og lægger en smule af sit arbejde i det hus og tager inspirationen med sig hjem, og at vi bliver et sted, der samler idéer og udvikling fra hele stiftet – og sender det tilbage til de enkelte sogne som ny inspiration og udvikling, og at vi kan gøre det i samklang med resten af folkekirken og alt det liv, der leves i det folk, vi er kirke for.

Gå ud og bid jer fast i Folkekirkens Hus. Gør det til jeres hus. Lige nu er der nedsat en bestyrelse til at lede huset. Det er folk fra Aalborg under ledelse af biskop og domprovst, som er formand og næstformand. At det er Aalborg kommunes folk, der sidder i bestyrelsen er udtryk for en juridisk sammenhæng. Huset er betalt og drevet for skatte kroner i Aalborg kommune. Visionen er, at hele stiftet vil involvere sig, og det bliver en opgave for bestyrelsen og for alle andre i stiftet at få det medejerskab til at virke.

Gud i vold med et spændende og helt anderledes projekt i folkekirken

Ole Kamp projektleder på udviklingen af Folkekirkens Hus (ansat i perioden feb – juni 2014)

Fakta:

Folkekirkens hus ligger på Gammeltorv 4 i Aalborg. Det er bygget i 1943 som filial af Nationalbanken. Det har senere været Tinghus og senest har det huset Arkitektur og Designstudiet på Aalborg Universitet.

Huset er købt på initiativ af Budolfi menighedsråd, der manglede en sognegård. Huset koster 40 mio kr. Renoveringen anslås til 15 mio kr.

Beslutningen om købet er taget i et samarbejde mellem Budolfi menighedsråd og Budgetsamrådet for de 4 Aalborg provstier.

Udviklingen af idéen som den er beskrevet i denne artikel er lavet i en lille gruppe bestående af Domprovst Niels Christian Kobbegaard, Biskop Henning Toft Bro og projektleder Ole Kamp.

Fra juni 2014 er husets idé, udvikling og ledelse overtaget af en bestyrelse med Biskoppen som formand og Domprovsten som næstformand. Bestyrelsen består i øvrigt af: Bent Flyvholm, Claus Johansen, Harry Brix, Ulrik Vesterbæk, Jette Engelbreth Holm, Peter Overgaard, Hanne Dahl, Ejnar Haugaard Thomsen

Huset blev overtaget af Folkekirken 1. september 2014 og der sigtes på ibrugtagningen i løbet af 2015 efter gennemført renovering.

På et stormøde i maj 2014 blev huset præsenteret for interesserede fra stiftet. Processen fra mødet blev samlet i en stor tegning udført af Helle Schütten Johansen. Tegningen kan hentes som plakat på Stiftskontoret og uddrag af denne plakat illustrerer denne artikel.

Har du lyst til at følge med i udviklingen af Folkekirkens Hus – kan du finde os på Facebook:

<https://www.facebook.com/Folkekirkenshus>

Henvendelse fra Bymuseet:

Tak for en inspirerende aften i Margrethekirken

I vort møde lagde jeg op til et samarbejde omkring Folkekirkens hus og museet, og derfor vil jeg gerne følge op på dette, ved at forslå at vi mødes engang i uge 26.

Jeg inviterer desuden til dette møde 2 af mine kollegaer ,Stig Bergmann Møller middelalderarkæolog og Inger Bladt formidlingsinspektør.

Vi kunne i fællesskab formidle Aalborgs kristne fortid også set i en nutidig kontekst. Museet arbejder på en renovering af vores hovedmuseum og samtidig ideer om at lade historien få mere plads i byrummet.

Spændende om vi kan udvikle nogle gode ideer sammen.

Hærvejen er kommet til Nordjylland og dermed også en intensivering af pilgrimsbevægelsen., hvilket åbner muligheder for at trække mennesker udenfor Aalborg til Folkekirkens hus

1. Hærvejsstop
2. Pilgrimscentrum
3. Pilgrimsvandringer i byen
4. Herberg
5. info om byens kirker og klostre

Med venlig hilsen

Tommy Jensen,

Naturvejleder

*Nordjyllands Historiske **Museum***

Algade 48 - DK 9000 Aalborg

tlf. 99 31 74 15

mail: tommy.jensen@aalborg.dk

mail fra fællesformanden for socialdemokratiet i Aalborg

Kære Ole...,

Tak for din mail, som jeg har modtaget gennem min kone. Det var en rigtig spændende, udviklende og perspektivrig dag i Budolfi Kirke og særligt inspirerende at høre om de tanker I har gjort jer, i forbindelse med udviklingen af Kirkens Hus.

I den forbindelse var det jeg henvendte mig til dig og fortalte, at jeg som formand for Socialdemokraterne i Aalborg og medlem af byrådsgruppen (men ikke byrådet!) fandt din beskrivelse af processen og jeres visioner særligt interessante og relevante alt den stund, at vi netop i disse måneder og år står foran en omfattende omdannelse af hele området omkring Budolfi Plads. Her er Budolfi Kirke, men også Folkekirkens Hus, en bygning med en fuldstændig central (religiøs, kulturel, historisk, social, lokal, politisk, m.v.) betydning og placering.

Af denne (og en række andre) gode grund fandt jeg det fuldstændig oplagt at høre dig, om du og alle I andre gode kræfter omkring Folkekirkens Hus, ikke kunne have interesse i at indgå i drøftelserne omkring fremtidens Budolfi Plads. Der kommer naturligvis en hørings- og borgerinddragelsesproces i den kommende tid, hvor alle vil blive inviteret til at bidrage med ideer, forslag, bekymringer, med mere. Men da I allerede på nuværende tidspunkt er i gang med at realisere nogle meget omfattende planer for en af de centrale bygninger i området synes jeg det vil være nærliggende, dersom I også have lyst til at komme med input til den forestående udviklingsproces omkring den restende del af området.

Jeg håber du vil lade høre fra dig. Jeg har nævnt vores korte samtale i forbindelse med arrangementet i Budolfi Krypt, for vores By- & Landskabsrådmænd Hans Henrik Henriksen. Såfremt I har lyst til at indgå i en tættere dialog omkring udviklingen af området omkring Budolfi Plads vil jeg med glæde sætte jer i forbindelse med Hans Henrik.

De bedste hilsener...

Martin Mølholm, fællesformand

Socialdemokratiet, Aalborg | ✉ molholm@me.com | ☎ 4084 7787

Forslag om Blå mandagsarrangement – v. Anni Walther

Kære Ole.

Selv tak.

Sig til, hvis I nedsætter en gruppe om sagen og andre tilsvarende arrangementer, så er jeg gerne med.

Har erfaring for, at hvis vi sætter os flere omkring et bord, så føder den ene tanke den næste. Meget bedre end en masse mailskriveri.

Ja, jeg har et stort kontaktnet, og jeg har jo været med til at starte de årlige officielle nytårgudstjenester i Budolfi Kirke, været med til at arrangere en del arrangementer mellem Domkirken og Aalborg Rådhus. Haft store Tall Ship arrangementer på pladsen udenfor, været med til at arrangere flagdag med hundrede vis af deltagere med HKH Prins Joakim i spidsen. I andre tilfælde andre kongelige arrangementer og har også kendskab til de store studenter-velkomstarrangementer, start af store løb fra pladsen og en del mere. De øvrige "beboere" på Gl. Torv og C.W. Obels Plads vil være mere end aktuelle at inddrage i både dette og mange andre spændende arrangementer for Folkekirkens Hus, og de har altid været positive medspillere.

Jeg er overbevist om, at jeg sagtens kan få Aalborg Kommune ved vores nye dynamiske borgmester, Cityforeningen, Studenterhuset, Jens Schulz fra Aalborg Kloster og flere andre med. Og er vi ude i god tid, så er det da også muligt at søge fondsmidler til nogle nytænkte arrangementer som f.eks. for hele stiftets konfirmander. Også lidt spændende at inddrage byens cafeer og restauranter med et alkoholfri arrangement til en specialpris for alle konfirmanderne.

Er på vej på ferie udenlands, derfor disse hurtige tanker. Der er masser af muligheder, og jo tidligere man nytænker, desto bedre arrangementer.

Jeg lægger gerne arbejdskraft i seriøse og nytænkende arrangementer for folkekirken i Aalborg. Jeg vil da gerne se i hundrede vis af nykonfirmerede unge stå foran Folkekirkens Hus og sammen med vores skønne biskop synge og lære alle andre: Fuglene letter mod vinden. Det kunne blive så fantastisk en oplevelse. Der igen, igen kunne vise, at folkekirken er nu- og nærværende. Bedste hilsener for et godt møde, en god dag og nye tiltag.

Anni

Anni G Walther <agw@aalborg.dk>

Forslag om relationsgrupper – fra Sophie Nordentoft

Forslag vedrørende brugen af Folkekirkens Hus

Den 23. maj deltog jeg i konference om sorggrupper i Folkekirken, hvor psykiater Jørgen Due Madsen holdt et indlæg, hvori han sagde:

Der ligger en guldgrube lige for fødderne af Folkekirken, som den endnu ikke har fået øjnene op for – og det er ”relationsarbejde”. Med relationsarbejde hentydede han til bl.a. sorggrupper, men også familierådgivning, forældreskole til småbørnsforældre, parrådgivning og PREP-kurser, skilsmisserådgivning, stress-rådgivning m.v.

Hvorfor overlader vi dette vigtige arbejde til en hærskare af mere eller mindre certificerede terapeuter, når vi selv har en rig tradition af trække på og dele ud af og også mange kvalificerede mennesker i stiftet, som kunne tilføre kirken en ny dimension ved at arbejde med mellem-menneskelige problematikker?

Her mener jeg, at der kunne ligge en vigtig opgave for Folkekirkens Hus, i og med at mange af vores sogne er for små hhv. for pressede af andre

opgaver til at kunne løfte den udfordring det måtte være at gå ”ud på torvet” og møde danskerne i deres hverdagsliv.

Mere konkret kunne jeg tænke mig et sted, som jeg som præst kan henvise mine sognebørn til i visse livssituationer :

Børn og sorg

Efterladte ved selvmord

Ægteskabsrådgivning før vielse – efter 1 år, 3 år, 5 år –

Forældre/familierådgivning som et kort kursusforløb i forbindelse med dåb

Skilsmisserådgivning, herunder genindførelse af kirkelig mægling som et tilbud

Ungdomsrådgivning til konfirmander – måske er evnts for de unge ikke altid svaret?

Med venlig hilsen

Sophie Nordentoft, Hals

Oplæg fra Marianne Gaarden om prædikenarbejde

Homiletisk efteruddannelse

For mange præster er prædikenarbejdet en tidskrævende og stor faglig udfordring. Her afklares egne teologiske tanker og forståelser. Arbejdet med prædikenen udgør et identitetsskabende fundament, som det øvrige præstearbejde varetages ud fra. Refleksionen over mødet mellem teologisk viden og praktisk prædikenerfaring er imidlertid ikke altid forankret i en bevidst formuleret homiletik. Selvom der skulle være tid til at læse homiletik litteratur i et travlt præstejob, er der et stykke vej fra tilegnelsen af teori til implementeringen af teorien i egen prædikenpraksis. Derfor er homiletisk efteruddannelse vigtigt igennem hele præstegerningen.

De forskellige kurser afholdes lokalt i stiftet og kan gennemføres i et samarbejde med Aarhus Universitet, således at deltagerne indskrives på AU og tildeles ECTS-point efter kursusaktivitet.

Homiletik kurserne:

- Stimulerer den teologiske refleksion og opbygger faglig identitet
- Styrker evnen til at fange og fastholde menighedens opmærksomhed
- Udvikler nærvær og autenticitet på prædikestolen
- Giver inspiration og nye værktøjer til prædikenværkstedet
- Skaber glæde ved homiletisk sparring i et kollegialt fællesskab

Kursustilbud:

- **Årskursus** bestående af 10 undervisningsgange af fire timer. Hver kursusgang er treleddet opbygget og består af teori kombineret med øvelser, master class feedback og afholdelse af videooptagede prædikener.
- **Intensivt ugekursus** bestående to dele af henholdsvis tre + to dage. Første del består af teorigennemgang kombineret med øvelser. På andel del, der afholdes en måned senere, prædiker kursisterne med udgangspunkt i den præsenterede teori.
- **Individuel supervision** tre gange af en til halvanden times varighed med udgangspunkt i kursistens formulerede behov. Skriftlig og/eller mundtlig teoretisk funderet feedback i forhold til prædiken.
- **Træning i homiletiske refleksions team** bestående af en to-dags workshop udviklet i samarbejde med Vanderbilt University's David Buttrick Peer Coaching Program (hvor MG underviser fra sept. 2014). Kursisterne trænes i teams med henblik på at understøtte hinandens refleksion over egen prædikenpraksis.
- **Prædikennetværk**
Opstart, facilitering og vejledning i metodisk håndtering af lokale prædikennetværk.
- **En årlig to-dags homiletik konference** med internationale homiletikere afholdt på Aarhus Universitet inkl. forplejning og festmiddag.

Ved deltagelse i et eller flere af kurserne tilbydes deltagelse til særpris i denne konference.

Kursusleder: Marianne Gaarden, cand.theol. ph.d.:

- Er tilknyttet afdeling for teologi, Institut for kultur og samfund ved Aarhus Universitet, kirkeforskningsenheden
- Er homiletical peer coach trainer for the David Buttrick Program in Homiletic Peer Coaching ved Vanderbilt University Divinity School, USA, <http://homileticcoaching.com/>
- Ansat på Den fleksible Master uddannelse i homiletik 2014 ved Københavns Universitet
- Har været ekstern lektor i homiletik ved pastoralseminarierne i Århus og København, samt Præsternes obligatoriske efteruddannelse fra 2005-2014
- Har igennem de sidste 10 år afholdt homiletikkurser i flere af landets stifter og provstier
- Er forfatter til afhandlingen: "Den emergente prædiken. En kvalitativ undersøgelse af mødet mellem prædikantens ord og den situerede kirkegænger i gudstjenesten", Århus Universitet, 2014
- Har arbejdet som sognepræst

Bilag 2 fra Marianne Gaarden – om et årskursus i prædikenlære:

Årskursus

Kursisterne mødes en gang om måneden igennem et år. Hver undervisningsgang varer fire timer. Undervisningen er treledet opbygget og består af **teori** kombineret med øvelser, **master class** og **afholdelse af prædikener**.

1. del, teori

Den hørte prædiken ved Marianne Gaarden

Enhver prædikant har sin egen personlige stil, og opgaven er at finde sin egen stemme, så der er overensstemmelse mellem ord og person. På kurset gennemgås homiletiske og retoriske teorier, der inspirerer og skærper opmærksomheden på prædikenteksterne og den kommunikative dimension af forkyndelsen. Hver kursusgang gennemgås et af følgende emner:

- prædikenens fokus;
- at der er overensstemmelse mellem hvad ordene siger, og hvad ordene gør;
- at gøre forkyndelsen nærværende ved at bevæge sig fra teologiske begreber til genkendelige livserfaringer
- den visuelle formidlingen af prædikens teologi ved brug af et billeddannende sprog
- den teologiske argumentation i prædikenen, herunder de præmisser der implicit forudsættes
- hvordan prædikantens person, herunder autoritet, autenticitet, nærvær og kropssprog påvirker prædikensituationen
- mundtlighed med udgangspunkt i et skriftligt forlæg

- dispositionsprincipper, der er befordrende både for menighedens evne til at følge prædikantens tankegang og for prædikantens egen hukommelse,
- og i forlængelse heraf teknikker til at frigøre sig fra manuskriptet

Homiletisk eksegese ved Henning Thomsen

På hver kursusdag udfoldes de temaer, som det relevante kirkeårsudsnit og de enkelte prædikenperikoper lægger op til. Temaerne belyses både i et systematisk og kontekstuel lys, hvor forskydningen fra det traditionelle til det eftermoderne perspektiv vægtes. Her undersøges, hvordan vi i dag kan prædike over:

- Helligtrekonger-perioden som Guds valg af mennesket til at udlægge sig;
- fasten som Guds konkrete selvbeholdning;
- langfredag som en revolution i gudsbeholdningen;
- påsken som Guds anerkendelse af den korsfæstede og hans definitive eksistens
- trinitatstiden som en efterfølgende fortsættelse af den korsfæstede inkarnation i vores liv.

Samtidig byder disse kontekster på nye rammer for bestemmelserne af enkeltbegreber som undere, opstandelse, tro, evigt liv osv.

2. del, Master class

En master class er en feedback med udgangspunkt i teorien på et prædikenarbejde og den udfolder sig som en dialog mellem den enkelte prædikant og underviserne, mens den resterende del af gruppen lytter. Efterfølgende kan de øvrige kursusedtagere stille spørgsmål og kommentere. Tre kursister præsenterer hver kursusgang et ikke færdigt prædikenudkast, som de på den ene side er villige til at arbejde videre med, og som på den anden side fremstår som mere end blot en brainstorm eller disposition. Prædikanten peger selv på, hvad han/hun ønsker at få feedback på til det videre arbejde.

Det kan være særdeles lærerigt at følge andres arbejdsproces fra idé til færdig prædiken. For det første er det didaktiske udbytte stort af at se teori appliceret på praksis. For det andet er det lærerigt og inspirerende at følge at blive inviteret ind i andres kreative arbejdsproces.

3. del Prædiken i kirkerum

De tre prædikanter, der gangen forinden har været igennem en master class, holder den følgende gang deres prædiken i ornat i kirkerummet med efterfølgende respons. Hvis de ønsker det, kan prædiken med respons videooptages. Det kan med fordel planlægges, så den holdte og gennembearbejdede kursusprædiken efterfølgende holdes for menighedens gudstjeneste.

Arbejdsformen er procesorienteret med respekt for hver enkelte deltagers teologiske og personlige udgangspunkt. Forudsætning for at deltage er lysten til at arbejde med sin prædikenstil og arbejdsform, samt villigheden til at lave et forberedelsesarbejde pr. gang – og lade sig inspirere af sine kollegaer!